

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระแก้ว

นิภาพร รอดไพบลูย์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระแก้ว

นิภาพร รอดไพบูลย์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ADMINISTRATIVE SKILLS IN THE 21ST CENTURY OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE SA KAEO

NIPAPORN RODPAIBOON

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2022

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ นิภาพร รอดไพบูลย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ดร.ภคณัฐ จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พุทธิพิบูล)

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์)

..... กรรมการ

(ดร.ภคณัฐ จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พุทธิพิบูล)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญาญ์ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920282: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, การบริหารในศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา

นิภาพร รอดไพบุลย์ : ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. (ADMINISTRATIVE SKILLS IN THE
21ST CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SA KAE0) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์:
ภักดีภูฏ์ จันทนวรรณที่ สมพงษ์ธรรม, สถาพร พงษ์พิบูล ปี พ.ศ. 2565.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษ
ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตาม
เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) ซึ่งได้ขนาด
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 263 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random
sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้
เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .57-.86 มี
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวน ทางเดียว (One-
way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย
วิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's method)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
อย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ทักษะการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

63920282: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: administration skill, the 21st century administration, school administration

NIPAPORN RODPAIBOON : ADMINISTRATIVE SKILLS IN THE 21ST CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SA KAEO. ADVISORY COMMITTEE: PAKKANAT CHANTHANAVARANONT SOMPONGTAM, , SATAPORN PRUETTIKUL 2022.

The purpose of the study was to study and compare the administrative skills in the 21st century of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo, which classified from genders, working experiences and school sizes. A sample was the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo. Determining a sample size by using a chart to determine a sample size of Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) gained a sample size. The total of a selected sample were 263 people from stratified random sampling according to the school sizes. The instrumentation was the questionnaire in 5 rating scales with the item discrimination at .57 - .86 and the reliability was equal to .98. The selected statistics in this data analysis were mean (\bar{x}), standard deviation (SD), t-test and One-way analysis of variance (One-way ANOVA). If it was found that differences were statistically significant, comparing in pair average with Sheffe's Method.

The Results of the Study were as follows:

1. The administrative skills in the 21st century of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo as a whole and each aspect were in high level.
2. The result of the comparing the administrative skills in the 21st century of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo classified from genders as a whole and each aspect were different with no statistical signification, classified from working experiences as a whole and each aspect, was found that it was different with no statistical

signification except the communication skill was different statistically significant at .05 level.

When province as a whole and each aspect, classified from school sizes, was found that it was different statistically significant at .05 level was different with no statistical signification except the aspect of making human relationship was different statistically significant at .05 level except the ethics and moral skills were different with no statistical signification.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความกรุณาให้คำแนะนำ ปรีกษา และตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.ภคณัฐ จันทนวรรณท์ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงาน นิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พุทธิพิบูล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมงานนิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี กรรมการสอบงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้และได้รับประสบการณ์ อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ปณณัฐฐา มาเชค ดร.ปราณี คงพิบูล และดร.บุญตา ศรีวรวิบูลย์ ที่กรุณาตรวจสอบ แก้ไข ความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจาก งานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบ เป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จจนตราบเท่าทุกวันนี้

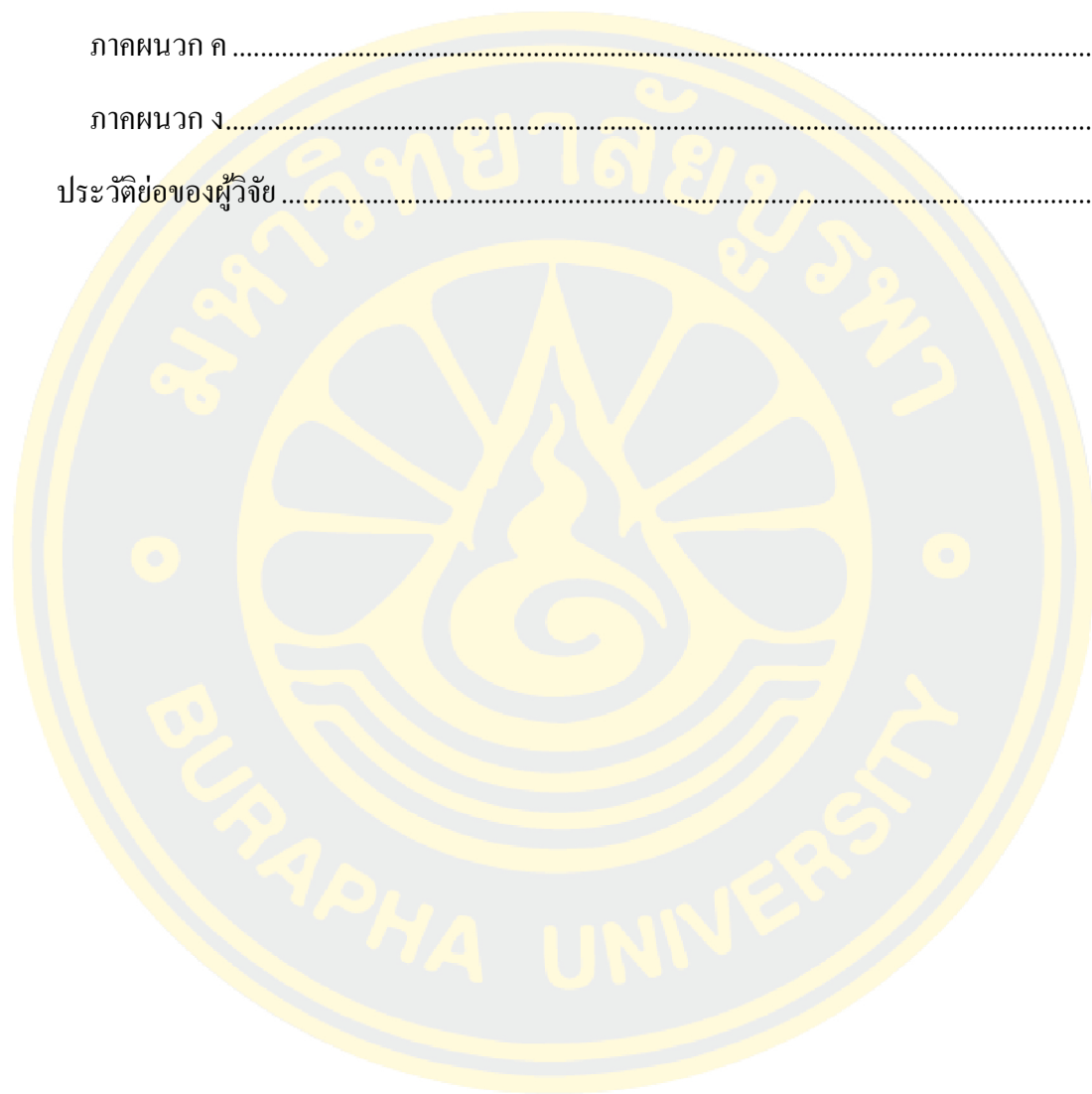
นิภาพร รอดไพมูลย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ฅ
บทที่ 1	1
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามของการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว	12
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	15
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา	15

ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	16
ความหมายของทักษะการบริหารสถานศึกษา	17
ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	18
การสังเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	36
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
บทที่ 3	49
วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 5	87
สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	87
สรุป 87	
อภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	100

ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	109
ภาคผนวก ค	115
ภาคผนวก ง	119
ประวัติย่อของผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักเรียนแยกตามขนาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	14
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	37
ตารางที่ 3 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์ 40	
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด โรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว	50
ตารางที่ 5 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษาและ ประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสระแก้ว	56
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและราย ด้าน.....	58
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการ สื่อสาร	59
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการ ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	60
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะด้าน มนุษยสัมพันธ์	61
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้าน วิสัยทัศน์.....	62

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ.....	64
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว.....	65
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ.....	66
ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ	67
ตารางที่ 15 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	69
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	71
ตารางที่ 17 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา	72
ตารางที่ 18 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา	73
ตารางที่ 19 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	74
ตารางที่ 20 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านวิสัยทัศน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	75

ตารางที่ 21 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	76
ตารางที่ 22 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทการทำงาน	77
ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประเภทการทำงาน	79
ตารางที่ 24 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามประเภทการทำงาน.....	80
ตารางที่ 25 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	116
ตารางที่ 26 คำอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว	120

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และเป็นยุคแห่งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องมาจากเทคโนโลยีถูกนำมาใช้เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และจะเพิ่มความรวดเร็วมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณในระยะถัดไป ซึ่งในปัจจุบัน พบว่า นักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัยเดิมนิยมใช้เทคโนโลยีใหม่ และมีการใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับคอมพิวเตอร์ เกมส์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ รวมทั้งของเล่นต่าง ๆ ในยุคดิจิทัล ส่งผลให้เด็กในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งตัว รูปแบบของการแสดงออก มีระบบคิดและกระบวนการทางสารสนเทศที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อนหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีที่เป็นดิจิทัลในระดับน้อย (สมหมาย อัจฉรณกุล, 2556, หน้า 1)

ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วนี้ สถานศึกษาจะต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการปรับรูปแบบวิธีการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้จากกระบวนการได้รับความรู้และการลงลึกในความรู้ที่เป็น การสร้างสรรค์ความรู้จากกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการกระทำจากงานหรือจากกิจกรรมในบริบทหรือปัญหาในโลกที่เป็นจริง ซึ่งเชื่อว่า กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิด (thinking skills) จากทักษะขั้นต่ำไปสู่ทักษะขั้นสูงกว่าตามลำดับขั้นการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) คือจากทักษะการคิดในระดับความจำ ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ไปสู่ทักษะการคิดในระดับการวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะ สำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 (Churches, 2008 p. 5)

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกและตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษา เนื่องจากการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะดำเนินงานจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งทักษะการบริหารของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต้องรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ต้องพัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้มีความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น (สมหมาย อ๋าดอนกลอย, 2556, หน้า 4) รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องประกอบไปด้วยทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงาน บริหารตนเอง และบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง Katz (1995, p. 33) ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ส่วนชัยยนต์ เพาพาน (2559, หน้า 304) ได้กล่าวว่า ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิทัล การตัดสินใจมุ่งผลสัมฤทธิ์ มนุษยสัมพันธ์ และคุณธรรม จริยธรรม และอดุลย์ วงศ์ริคุณ (2557, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เรื่อง การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 : ผลผลิตและแนวทางการพัฒนาว่า คือ ผู้บริหารควรมีความคาดหวังสูง ให้ความสำคัญกับจุดมุ่งหมายเป็นฐาน ใช้ความสามารถพิเศษในการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ มีจิตสร้างสรรค์ สามารถแปลความข้อมูล มีความสามารถในการบริหารเวลา และมีความใส่ใจ ทักษะภาวะผู้นำที่เป็นกระบวนการใช้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และการบริหารงานในองค์กรให้มี

ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การพัฒนาทักษะการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารมีความเข้าใจในประสบการณ์และเข้าใจคุณค่าของความเป็นผู้นำในตัวเอง ตระหนักถึงวิธีการจัดการความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมพฤติกรรมและพัฒนาความสามารถพิเศษของความเป็นผู้นำมั่งบรลุเป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้ความท้าทายต่างๆ โดยให้ทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการวางแผนไปสู่เป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะภาวะผู้นำที่จะต้องเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวผู้นำในระดับต่าง ๆ Victor (n.d.อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556, หน้า 334) ได้กล่าวว่าสำหรับผู้นำในศตวรรษที่ 21 ต้องการภาวะผู้นำแบบร่วมมือมากกว่าผู้นำแบบใช้อำนาจหรือการบังคับ ผู้นำจะต้องให้การศึกษาและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ตาม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีเขตบริการการศึกษาครอบคลุมสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้วรวม 14 โรงเรียน ซึ่งการจัดการศึกษาท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบปัญหาของกระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่ยังไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นอกจากมุ่งพัฒนาเยาวชนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ต่อยอดจากความรู้เดิมของคนรุ่นก่อนแล้ว ยังต้องปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การเมือง การปกครอง และโครงสร้างประชากรในปัจจุบันและอนาคตยิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารงานที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผน แก้ไข ตลอดจนการบริหารงานที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาต่างๆ ต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว อยู่ในระดับใด
2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกเพศ แตกต่างกันหรือไม่
3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันหรือไม่
4. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกเพศ ขนาดสถานศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกเพศ แตกต่างกัน
2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดของ Drake & Roe (1986) Katz (1995) Maxwell (2009) แพรดาว สอนองพันธ์ (2557) ศศิตา เพลินจิต (2558) ชัยยนต์ เพาพาน (2559) คณิงนิตย์ กิจวิธิ (2560) ไกรสร เจริญทอง (2561) คำเนิน เพียรคำ (2561) มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) วัฒนกร ต่อชอน (2561) บุญส่ง กรุงชาติ (2562) พรพิมล แก้วอุทัย (2563) ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) และทำการสังเคราะห์ ทักษะดังกล่าว ออกเป็น 6 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ และทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ จากนั้นนำมาปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทาง ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดตัวแปรต้น เป็นเพศ ขนาดสถานศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน ดังต่อไปนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

เพศ

ชาย

หญิง

ขนาดสถานศึกษา

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง

ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

ประสบการณ์ทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

5 - 10 ปี

มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ซึ่งใช้เป็นข้อมูล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง วางแผน แก้ไข ตลอดจน การบริหารงานที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21
2. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาบทบาทหน้าที่ ทางการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนา คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดได้นำไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาได้อย่าง สอดคล้องเหมาะสมกับ สภาพที่แท้จริง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้ มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา ด้านประชากรและพื้นที่ และ ด้านระยะเวลา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา:

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1. ทำการศึกษานวนคิดทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการ/นักวิจัย และทำการสังเคราะห์ทักษะดังกล่าว ออกเป็น 6 ทักษะ ดังนี้
 - 1.1 ทักษะการสื่อสาร
 - 1.2 ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
 - 1.3 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 1.4 ทักษะด้านวิสัยทัศน์
 - 1.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ
 - 1.6 ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สระแก้ว ดังนี้

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 โรงเรียน รวม 828 คน (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2564, หน้า 33)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และการสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม และครูผู้สอนเป็นหน่วยในการสุ่ม แบ่งออกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก 11 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 123 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ 129 รวม 263 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ขนาดสถานศึกษา

3.1.3.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

3.1.3.2 สถานศึกษาขนาดกลาง

3.1.3.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

3.1.3 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.2.2 5-10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ทักษะ ดังนี้

3.2.1 ทักษะการสื่อสาร

3.2.2 ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล

3.2.3 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

3.2.4 ทักษะด้านวิสัยทัศน์

3.2.5 ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

3.2.6 ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

4.ขอบเขตด้านระยะเวลา: ทำการวิจัยระหว่าง 1 มีนาคม 2564 – 30 ธันวาคม 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถ ในการกระทำหรือปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะทำให้งานนั้น ประสบความสำเร็จ ใช้สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการ บริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็น 6 ทักษะ ดังนี้

1.1 ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือ การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้วิจาร์ณญาณไตรงตรงถึง ความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ให้ข่าวสารที่ถูกต้อง มีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อการทำงานร่วมกันเป็นทีม สามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมี ประสิทธิภาพเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางการ สื่อสารอาทิ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น

1.2 ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถ ในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ นำมาปรับใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารมีความสามารถในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษาไประบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการส่งการที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยี มีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภายใน สถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน ผู้บริหารสามารถจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษาได้

1.3 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลากรภายในโรงเรียนให้ความเป็นกันเองและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความจริงใจในการให้คำปรึกษา รับฟังและพยายามช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน สามารถพุดจูงใจหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตามพบปะสังสรรค์กับบุคคลากรและส่งเสริมให้บุคคลากรมีปฏิสัมพันธ์กัน สามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร

1.4 ทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ และเป้าหมายในการทำงาน พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน บริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีผลสำเร็จของงานบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี กระจายหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจร่วมกันกับบุคคลากรอย่างเหมาะสม สนับสนุนให้บุคคลากรได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ และมีการจัดระบบและวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานที่ดี

1.5 ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมา ปฏิบัติตนตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น นำหลักการบริหาร หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้ความเคารพศรัทธาในเกียรติของตนและผู้อื่น มีความเป็นผู้นำกล้าหาญในเชิงคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง มีสัมมาคารวะรู้จักบุคคลในชุมชน เปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

1.6 ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายงานและระบบงานภายในสถานศึกษา ตลอดจนการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอมีความสามารถคิดสร้างสรรค์โดยไม่ยึดติดกับหลักการ หรือข้อจำกัดเดิม และประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นำไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรม และแก้ไขปัญหอย่างได้ผล ก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระแก้ว

3. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

4. เพศ หมายถึง สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามชายและหญิงในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

5. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น
3 ระดับ คือ น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป นับตั้งแต่วันบรรจุ

5. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ประกอบด้วย โรงเรียน 14 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสระแก้ว
โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม โรงเรียนวังหลังวิทยาคม โรงเรียนท่าเกษม
พิทยา โรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม โรงเรียนวังไพรวิทยาคม โรงเรียนอรัญประเทศ โรงเรียนทัพ
ราชวิทยา โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร โรงเรียนร่มเกล้าวัฒนานคร สระแก้ว รัชมังคลาภิเษก
โรงเรียนชัยม่วงวิทยา โรงเรียนตาพระยา และ โรงเรียนทัพพระยาพิทยา

6. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง ขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์การแบ่งของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2549 แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง มีผู้เรียนตั้งแต่ 1- 359 คน

สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง มีผู้เรียนตั้งแต่ 360-1,079 คน

สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,080 -1,679 คน

สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,680 คน ขึ้นไป

ทั้งนี้ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว แบ่งขนาด
ตามเกณฑ์ได้ 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก (2 โรงเรียน) สถานศึกษาขนาดกลาง (9โรงเรียน)
และ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่พิเศษ (3 โรงเรียน)

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว หมายถึง สำนักงานเขตที่กำกับดูแล
และส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดสระแก้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว
2. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ความหมายของทักษะการบริหารสถานศึกษา
 - 2.4 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.5 การสังเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว (The Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาภาครัฐ ได้มีการกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว, 2563, online)

ที่ตั้ง เลขที่ 1991 หมู่ 2 ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าเกษม อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว
ครอบคลุมสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้ว รวม 14 โรงเรียน

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว สร้างการศึกษาให้ดี มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล บนพื้นฐานวิถีใหม่วิถีแห่งความเป็นไทย

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีความเป็นไทยและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาค
3. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ปฏิบัติหน้าที่เต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานและสมรรถนะตามวิชาชีพ
4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีจิตอาสา คิดสร้างสรรค์ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ค่านิยมองค์กร

สพม.สก

ส. = ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษามัธยมศึกษาสู่มาตรฐานสากล

พ. = พัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน

ม. = มุ่งมั่นพัฒนาสู่เป้าหมายความสำเร็จ “ครูคุณธรรม นักเรียนคุณภาพ บุคลากรมืออาชีพ”

ศ. = สามัคคี สร้างสรรค์ สพม.ใหม่

ก. = บริการดี มีน้ำใจ ใส่ใจโรงเรียน

สภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว รับผิดชอบในการจัดการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา ให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้การปฏิรูประบบบริหารจัดการศึกษามุ่งบรรลุผลตามเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีโรงเรียนจำแนก ตามเครือข่ายการบริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขต จำนวน 14 โรงเรียน แบ่งเป็น 2 สหวิทยาเขต ดังนี้

1. สหวิทยาเขตวังบูรพา จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนสระแก้ว
- 2) โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม
- 3) โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม
- 4) โรงเรียนท่าเกษมพิทยา
- 5) โรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม
- 6) โรงเรียนวังหลังวิทยาคม
- 7) โรงเรียนวังไพรพิทยาคม

2. สหวิทยาเขตปิ่นมาลา จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนอรัญประเทศ
- 2) โรงเรียนตาพระยา
- 3) โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาการ
- 4) โรงเรียนทัพพระยาวิทยา
- 5) โรงเรียนทัพราชวิทยา
- 6) โรงเรียนชัยม่วงวิทยา
- 7) โรงเรียนร่วมเกล้าวัฒนานคร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักเรียนแยกตามขนาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระแก้ว

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	สหวิทยาเขต	จำนวนนักเรียน	จำนวนห้อง	ขนาดโรงเรียน ตามเกณฑ์ 4 ขนาด
1	สระแก้ว	เมืองสระแก้ว	วังบูรพา	2,992	85	ขนาดใหญ่พิเศษ
2	คลองหาดพิทยาคม	คลองหาด	วังบูรพา	997	36	ขนาดกลาง
3	วังน้ำเย็นพิทยาคม	วังน้ำเย็น	วังบูรพา	2,116	60	ขนาดใหญ่พิเศษ
4	ท่าเกษมพิทยา	เมืองสระแก้ว	วังบูรพา	551	24	ขนาดกลาง
5	วังสมบูรณ์พิทยาคม	วังสมบูรณ์	วังบูรพา	790	24	ขนาดกลาง
6	วังหลังพิทยาคม	วังน้ำเย็น	วังบูรพา	426	19	ขนาดกลาง
7	วังไพรพิทยาคม	วังสมบูรณ์	วังบูรพา	248	11	ขนาดเล็ก
8	อรัญประเทศ	อรัญประเทศ	ปิ่นมลา	2,355	64	ขนาดใหญ่พิเศษ
9	ตาพระยา	ตาพระยา	ปิ่นมลา	1,024	41	ขนาดกลาง
10	คลองน้ำใสวิทยาคาร	อรัญประเทศ	ปิ่นมลา	420	14	ขนาดกลาง
11	ทัพพระยาวิทยา	โคกสูง	ปิ่นมลา	1,031	36	ขนาดกลาง
12	ทัพราชวิทยา	ตาพระยา	ปิ่นมลา	803	27	ขนาดกลาง
13	ชัยม่วงวิทยา	ตาพระยา	ปิ่นมลา	254	12	ขนาดเล็ก
14	ร่วมเกล้าวัฒนานคร	วัฒนานคร	ปิ่นมลา	360	10	ขนาดกลาง

หมายเหตุ การแบ่งขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2549 แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1- 359 คน (2 โรงเรียน)
 2. โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 360-1,079 คน (9 โรงเรียน)
 3. โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,080 -1,679 คน
 4. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,680 คน ขึ้นไป (3 โรงเรียน)
- ที่มาของข้อมูล: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว (2563, online)

จากตารางดังกล่าวสรุปได้ว่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ยังมีโรงเรียน
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา จำนวน 14 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน ได้แก่
โรงเรียนวังไพรพิทยาคม และโรงเรียนชัยม่วงวิทยา เป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 9 โรงเรียน
ได้แก่ โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม โรงเรียนท่าเกษมพิทยา โรงเรียนวังสมบูรณ์พิทยาคม โรงเรียน
วังหลังพิทยาคม โรงเรียนตาพระยา โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร โรงเรียนทัพพระยาวิทยา

โรงเรียนเทพราชวิทยา และโรงเรียนร่วมเกล้าวัฒนานคร และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสระแก้ว วังน้ำเย็นวิทยาคม และ โรงเรียน อรัญประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอเนื้อหาตามลำดับดังต่อไปนี้ ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา ความหมายของการบริหารการศึกษา ความหมายของทักษะการบริหารสถานศึกษา และทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งในหมวด 7 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา แต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน และผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, online) ให้ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชนในการดำเนินงานตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลได้เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนและสร้างพลังแห่งการร่วมแรงร่วมใจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 (2563, หน้า 5) ให้ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

ชัยนต์ เพาพาน (2559, หน้า 4) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรที่มีบทบาทรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ทำหน้าที่กำกับ ควบคุม ดูแล บริหารและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ร่วมงานให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ เพื่อให้เป็นไปตาม

ภารกิจของสถานศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถ เกิดประสิทธิผลสูงสุดภายใต้หลักนิติธรรมและคุณธรรมจริยธรรม

ความหมายของการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้ แพรดาว สนองพันธ์ (2557, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กลุ่มคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนภายในองค์กรในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียน โดยมีกระบวนการ ปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม

ไกรยุทธ อุ้นแก้ว (2560, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบ ความหมายของการบริหารการศึกษา การบริหาร เกี่ยวข้องกับหลักการ 6 ประการ คือ

1. มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. กลุ่มบุคคลดังกล่าวร่วมมือกัน
3. ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างด้วยความประสานสัมพันธ์

และมีระเบียบกฎเกณฑ์

4. ด้วยการใช้ทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
5. ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน
6. วัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ช่วยกันกำหนดขึ้นโดยทุกคนรับรู้และเห็นตรงกัน

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำหลักการและกระบวนการมาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อพัฒนางานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

บุญส่ง กรุงชาติ (2562, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางแผน กำหนดวิธีการดำเนินงาน ขึ้นตอนอย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานต่าง ๆ และยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำหลักการและกระบวนการมาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์การได้กำหนดไว้

ความหมายของทักษะการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายของ ทักษะการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

ศศิตา เพลินจิต (2558, หน้า 7) กล่าวว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารที่ใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

คณิงนิตย์ กิจวิธิ (2560, หน้า 7) กล่าวถึง ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารที่เป็นความรู้ความสามารถหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้สำเร็จ ประกอบด้วย ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านความซื่อสัตย์ และคุณธรรม และด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร

ไกรสร เจียมทอง (2561, หน้า 9) กล่าวว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความรู้ความชำนาญ มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมบริหารเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

ดำเนิน เพียรคำ (2561, หน้า 4) ได้กล่าวถึง ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารที่ใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกัน

ทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 8) กล่าวว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กลยุทธ์และกระบวนการในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา

บุญส่ง กรุงชาติ (2561, หน้า 15) กล่าวว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ใช้สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย

พรพิมล แก้วอุทัย (2563, หน้า 9) กล่าวว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินกิจกรรม โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่ผ่านกระบวนการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความรู้ความชำนาญในการใช้กลยุทธ์และกระบวนการในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน ได้กล่าวถึง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

Drake & Roe (1986, p. 32) ได้เสนอแนวคิดว่า ทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาควรมีด้วยกัน 5 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) ผู้บริหารที่มีทักษะนี้ จะมีความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานในทุกลักษณะ หรือเรียกได้ว่าเก่งคิด สามารถเห็นได้ว่างานใดสัมพันธ์กับงานใด ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงจะมีผลกระทบต่อส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างไร ผู้นำที่ดีจะต้องสามารถเข้าใจปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น สามารถวิเคราะห์อย่างเป็นระบบว่าอะไรเป็นสาเหตุ อะไรคือผลที่จะตามมา สามารถวิเคราะห์การโยงใยของปัญหา และหาแนวทางแก้ปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างรัดกุม

2. ทักษะด้านมนุษย (Human Skill) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ทุกประเภท หรือเรียกได้ว่าเก่งคน มีความสามารถในการเสริมสร้างความร่วมมือ ร่วมใจ ระหว่างสมาชิกในหน่วยงาน มีความสมดุลระหว่างคนกับงาน รู้จักยอมรับเมื่อตนเองมีข้อบกพร่อง ผู้บริหารจะต้องรู้จักตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. ทักษะด้านเทคนิค (Technical skill) ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการบริหารงานให้บรรลุผล หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเก่งงาน มักจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเฉพาะอย่าง

4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Educational and Instructional Skills) เป็นทักษะที่ต้องใช้ความสามารถหลายด้าน ทั้งด้านเทคนิค วิธีการ การใช้สื่อการเรียนการสอน การพูด การอธิบาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ความเป็นกันเองของผู้เรียน ผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการเรียน การสอนจึงควรมีทักษะด้านนี้

5. ทักษะด้านความรู้ความคิด (Cognitive Skill) ทักษะทางด้านนี้สามารถพัฒนาให้กว้างขวางได้ ซึ่งเป็นส่วนช่วยในการปฏิบัติงานในระดับสูง ๆ ขึ้นอีกด้วย ผู้บริหารที่เป็นผู้นำทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีทักษะด้านความรู้ความเข้าใจ และสติปัญญาเหนือกว่าผู้บริหารทั่วไป การมีความรู้ความเข้าใจ และสติปัญญาสูงช่วยให้เกิดมรรค และผลต่อองค์กรเป็นอย่างดี

Katz (1995, p. 90-102) ได้กล่าวถึงทักษะการทำงานของผู้บริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในงานเขียนเรื่อง “Skill of an Effective Administrator” ซึ่งเป็นแนวคิดที่กว้างขวางสรุปได้ 3 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะทางเทคนิค (Technical Skill) หมายถึงความสามารถในการทำงานกิจกรรมเฉพาะอย่าง ซึ่งเกี่ยวกับวิธีการกระบวนการและเทคนิคในการปฏิบัติงาน เช่น ทักษะทางเทคนิคเฉพาะด้านของศัลยแพทย์ นักดนตรี นักบัญชี วิศวกร ที่ต้องอาศัยความรู้ในการปฏิบัติและการวิเคราะห์ปัญหา รู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นต้น

2. ทักษะด้านมนุษย (Human Skill) หมายถึง ความสามารถในการนำคนการทำงานร่วมกับคนอื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับคนหลายประเภท ดังนั้น ทักษะด้านมนุษย จึงมีความสำคัญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ผู้บริหารต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการของบุคคล รวมถึงพฤติกรรมของมนุษย เช่น ความต้องการทางร่างกาย ทางความมั่นคงปลอดภัยทางสังคม ชื่อเสียงและเกียรติยศในสังคม เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) หมายถึงความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานของตนเองในภาพรวม โครงสร้างหน้าที่ของงานแต่ละงานว่ามีความสัมพันธ์

กันอย่างไร ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร รวมทั้งนโยบายการเมืองสังคม และเศรษฐกิจ มีผลอย่างไร ต่อหน่วยงาน

John C. Maxwell (2009, p. 7) กล่าวว่า คุณลักษณะที่ดีของผู้นำในอนาคต มีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ผู้นำต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และมีความคิดริเริ่มในสิ่งใหม่ๆ
 2. ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักการสื่อสารที่ดีและรับใช้ที่ดี เรียนรู้ การปฏิบัติงานจากผู้อื่น
 3. ต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นตัวอย่างในองค์กรมั่นคงในหลักการและ อุดมการณ์ ไม่หวั่นไหวต่อสถานการณ์
 4. ต้องเป็นคนกล้ารับผิดชอบ และรู้จักแก้ปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว
 5. ต้องเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีใจรักในงาน รักผู้ร่วมงาน และรักผู้รับบริการ
 6. ต้องมีคุณธรรม เชื่อมั่นในหลักคุณธรรม
 7. ผู้นำต้องมีเสน่ห์ บุคลิกดีช่วยให้งานประสบความสำเร็จได้ง่าย
 8. ต้องกล้าหาญ และต้องมีวิจรรณญาณที่ดี รู้จักวิเคราะห์ ตัดสินใจถูกต้อง
- แพรวดาว สนองฝัน (2557, หน้า 19-20) ได้เรียบเรียงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ต้องประกอบด้วยทักษะ 11 ทักษะ คือ

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical skills) หมายถึง ผู้บริหารมีเทคนิคในการคิด เชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีเทคนิค ในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ จะต้องมีเทคนิคการสั่งการ การมอบหมายงาน การประเมิน การสอนงาน รวมทั้งเทคนิควิธีการในการปฏิบัติการจัดกิจกรรม ที่หลากหลายน่าสนใจ เทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว และมีเทคนิค ในการระดมความคิด การทำงานแบบร่วมมือ

2. ทักษะด้านมนุษย (Human skill) หมายถึง ผู้บริหารมีความยืดหยุ่น เข้าใจ ในความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมและวัฒนธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ อธิษาศัยที่ดีกับผู้ร่วมงาน ทุกระดับ ขอมรับนับถือให้เกียรติซึ่งกันและกัน เป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างความศรัทธาแก่บุคคล รอบข้าง สามารถทำงานร่วมกับคนได้ทุกประเภท มีความเป็นกันเองทำงานแบบครอบครัวและ เพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้จะต้องสร้างบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือและเป็นประชาธิปไตย เปิดใจกว้าง มุมมอง โลกทัศน์ใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและนำมาบูรณาการ อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ให้ความร่วมมือและบริการชุมชนในทุก ๆ เรื่อง เช่น ความรู้ที่มีประโยชน์ วัสดุ ครุภัณฑ์ และการให้บริการอาคารสถานที่ สามารถสร้างความร่วมมือกับสังคม โดยรอบและสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กรได้

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) หมายถึง ผู้บริหารสามารถมองภาพรวม ความสัมพันธ์ ผลกระทบส่วนต่าง ๆ ขององค์กรจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวมได้ อย่างชัดเจน มีความรอบรู้ในรอบด้านทั้งแนวนโยบายการจัดการศึกษา ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อสถานศึกษา สามารถกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ได้กว้างไกลชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาและสถานการณ์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งสามารถจัดองค์กร โครงสร้างหน้าที่ ภารกิจ ได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน และสามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความมีเหตุผลได้อย่างน่าเชื่อถือ

4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Educational and Instructional Skills) หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เสมอ เข้าใจในหลักสูตรและมีหลักสูตรที่เป็นอัตลักษณ์ เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของชุมชน ส่งเสริมการจัดเรียนรู้แบบบูรณาการ เช่น การเรียนรู้แบบโครงงานและการสืบเสาะ เป็นต้น

นอกจากนี้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยี ส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีห้องปฏิบัติการที่เพียงพอ และมีอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ จัดให้มีห้องเรียนออนไลน์ ห้องสมุดดิจิทัลที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา จัดสภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการนิเทศอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และมีตารางนิเทศที่ชัดเจน จัดบุคลากรให้สอนตามวิชาเอก หรือวิชาที่ถนัด รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนรายคนอย่างต่อเนื่อง และสามารถบูรณาการแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา

5. ทักษะด้านความรู้ความคิด (Cognitive Skill) หมายถึง ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบได้อย่างสร้างสรรค์ ประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถคิดเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ จากส่วนน้อยไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม วิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ บูรณาการ และก่อให้เกิดความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมทั้งสามารถคิดวิเคราะห์ ข้อมูล สภาพปัญหา ความต้องการเพื่อจัดทำนโยบายและก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาโรงเรียนในอนาคต

6. ทักษะด้านการบริหาร (Administrative Skill) หมายถึง ผู้บริหารเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร สามารถประยุกต์และบริหารตามสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบริหารงาน ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้สามารถบริหารโครงการ กิจกรรม และทรัพยากรต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ รวมทั้งบริหารงบประมาณได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้และเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถจัดให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการ และสามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

7. ทักษะด้านการวางแผน (Planning Skill) หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและสามารถวางแผนได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สามารถวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการสถานศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้สามารถวางแผนได้อย่างมียุทธศาสตร์ กำหนดกิจกรรม ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณได้อย่างชัดเจน จัดทำปฏิทินกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ จัดลำดับความสำคัญของภาระงานได้อย่างชัดเจน และสามารถนำแผนที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติ และก่อให้เกิดผลดีทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างแท้จริง

8. ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication skill) หมายถึง ผู้บริหารสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็นเข้าใจง่ายสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนได้เป็นอย่างดี สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวและเกลี้ยกล่อมเพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน สามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชนองค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่องและโดยวิธีการที่หลากหลาย และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร เช่น Website, Line, Facebook เป็นต้น

9. ทักษะด้านการประเมิน (Evaluative Skill) หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถประเมินความสำเร็จการจัดกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ รวมทั้งสามารถประเมินการเลื่อนขั้นเงินเดือน ความดีความชอบอย่างโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ ประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาได้ นอกจากนี้สร้างเครื่องมือที่มีความตรงและความเที่ยง มีเกณฑ์ ตัวชี้วัดที่ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหา สามารถประเมินได้หลากหลายวิธี ทั้งที่เป็นระบบและไม่เป็นระบบ รวมทั้ง

สามารถสะท้อนผลการประเมินได้อย่างรวดเร็ว เป็นกัลยาณมิตรเพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

10. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ (Information and Communication Technology Management Skill) หมายถึง ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือเพื่อการตัดสินใจ นอกจากนี้ ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง จัดให้มีเทคโนโลยีสำหรับผู้ปกครองเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของบุตรหลานได้ รวมทั้งใช้เครือข่ายเทคโนโลยีในการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ หมดจด สามารถเรียกใช้งานได้ง่ายสะดวก รวดเร็วทุกที่ ทุกเวลา และใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์

11. ทักษะด้านการสร้างทีมงาน (Team Building Skill) หมายถึง ผู้บริหารสามารถนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและเป็นผู้ตามที่ดีได้เหมาะสมกับสถานการณ์ สร้างความไว้วางใจ ความสามัคคีและบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการปฏิบัติงาน สร้างให้ทุกคนมีความสำคัญและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน ให้ทุกคนในทีมร่วมกันคิด แก้ปัญหาและรับผิดชอบร่วมกัน สนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเอง มีการแบ่งปันความรู้ สอนงาน ช่วยเหลือในกระบวนการทำงานของทีม นำพาและพัฒนาบุคลากรให้สามารถเป็นผู้นำ เป็นวิทยากรในระดับกลุ่ม เขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ รวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องชมเชยและอำนวยความสะดวกในการทำงาน

ศศิตา เพลินจิต (2558, หน้า 7) ได้เรียบเรียงทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำ มีอยู่ 5 ด้าน คือ

1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวในหน้าที่ และดัดแปลงให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงาน ความรับผิดชอบส่วนตัว และความยืดหยุ่นในบริบทส่วนตัว ทั้งที่ทำงานและชุมชน กำหนดและบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายที่สูง อดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ

2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้าน มุ่งความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความรู้ทางปัญญา เพื่อการพัฒนา และเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ด้านการสื่อสาร เปิดรับแง่มุมใหม่ ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ทักษะการสื่อสาร การจัดการผ่านทางมัลติมีเดียที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสิทธิผลเชิงสัมพันธภาพร่วมกับผู้อื่น เพื่อการอยู่ร่วมกันและยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างนั้น

4 การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ หมายถึง ความรับผิดชอบ ต่อสังคม ใส่ใจกับชุมชน มีการจัดการโครงการ กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย ของงาน จัดเรียงลำดับความสำคัญให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน และยอมรับ ผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้ที่เป็นตัวแบบและเป็นผู้นำ โดยใช้ ทักษะการแก้ปัญหาเพื่อนำพองค์การไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์ เป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถกำหนดขอบข่าย ของปัญหา วิเคราะห์และแก้ปัญหาคด้วยความรับผิดชอบ

ชัยยนต์ เพาพาน (2559, หน้า 4 - 6) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ในศตวรรษที่ 21 ควรมีทักษะ ดังนี้

1. นักสร้างสรรค์ (Creative) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการผลักดัน ให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความสามารถสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น ต้องผลักดันเพื่อประโยชน์ของนักเรียน และจะต้องหาวิธีการอย่างต่อเนื่อง

2. นักการสื่อสาร (Communicator) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่ การสื่อสารโดยการแบ่งปันข้อมูลผ่านหลายสื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็น สิ่งจำเป็นที่กลุ่มผู้บริหารต้องเป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

3. นักคิดวิเคราะห์ (Critical thinker) ผู้บริหารจึงต้องให้ความสนใจในความคิด ที่ครูหรือบุคลากรแสดงออกเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง โดยเฉพาะด้านผลกระทบที่มีต่อโรงเรียนและนักเรียน ในระยะยาว และจะได้รับประโยชน์เหล่านั้นมากที่สุดได้อย่างไร ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหาร ที่จะต้องนำเอาข้อมูลและความคิดต่าง ๆ มาใช้ในการตัดสินใจทั้งหมด

4. สร้างชุมชน (Builds community) ในที่นี้ หมายถึง การประสานเชื่อมโยง ต่อกลุ่มคนที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น วิธีที่จะสร้างโอกาสให้กับบุคลากรเพื่อเชื่อมโยงต่อกับคนอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้มากขึ้น มันเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่เพียงแต่พัฒนาผู้นำในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นการเปิดโอกาสให้คนอื่นเห็นความเป็นผู้นำด้วย

5. การมีวิสัยทัศน์ (Visionary) ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิผล ต้องมีวิสัยทัศน์ ในการที่จะทำให้โรงเรียนเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนไปสู่อนาคตที่ต้องการ และสามารถ แบ่งปันวิสัยทัศน์ไปพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกันได้ด้วย

6. การสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (Collaboration and connection) ผู้บริหารต้องแสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหาความเข้าใจและปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่น มีการติดต่อกับโลกภายนอกผ่านทางบล็อกและสื่อทางสังคม และต้องสร้างการร่วมมือกับผู้อื่น

7. สร้างพลังเชิงบวก (Positive energy) ผู้บริหารต้องสร้างหลักการทั้งเชิงบวกเชิงรุก และวิธีการดูแลเอาใจใส่ ต้องให้เวลาในการพบปะพูดคุยกับนักเรียน ครู และผู้ปกครองรับรู้และคุณค่าของพวกเขาโดยการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องสร้างสุขภาพตนเอง สวัสดิการและระดับพลังงานให้พร้อมเสมอ

8. ความเชื่อมั่น (Confidence) ผู้บริหารต้องมีลักษณะความมั่นใจ (Confidence) เข้าถึงได้ง่าย (Approachable) มีความโดดเด่น (Be visible) ในฐานะที่เป็นผู้นำต้องมีความกล้าที่จะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้มักจะอยู่ในความสงบเสมอ และมีความมั่นใจในการรักษาขวัญกำลังใจและความเชื่อมั่นในชุมชน โรงเรียน

9. ความมุ่งมั่นและความพากเพียร (Commitment and persistence) ผู้บริหารต้องแสดงความมุ่งมั่นและความทุ่มเท (Dedication) อย่างจริงจัง เพื่อผลักดันให้กับครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทในงาน และอย่ายอมแพ้ (Never give up) เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้

10. ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ (Willingness to Learn) ผู้บริหารต้องเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพราะการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป็นที่น่าตื่นเต้นและนำมาใช้เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารและสังคม โรงเรียน ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Be a lifelong learner)

11. ต้องเป็นนักประกอบการ คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Entrepreneurial, creative and innovative) ความสามารถในการคิดนอกกรอบเป็นพลังที่มีอำนาจของผู้บริหาร การคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการบริหารจัดการกับความซับซ้อนทางสังคมในศตวรรษที่ 21 และต้องพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์การประกอบการ (Entrepreneurial organization) ได้ด้วย

12. นักริเริ่มงาน (Intuitive) ผู้บริหารต้องเรียนรู้ถึงความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณ (Instincts) ของตนเอง ความสามารถการเป็นนักคิด นักริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารสามารถจัดการแก้ปัญหาให้สำเร็จอย่างไม่คาดฝันหรือจากการสังหรณ์ใจ (Intuitively) ซึ่งเป็นการเกิดขึ้นจากความชาญฉลาดที่ดี

13. ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ (Ability to inspire) ผู้บริหารควรสร้างความกระตือรือร้นและความคิดเชิงบวกต่อบุคลากรในการร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคต สิ่งทั้งหมดนี้ต้องเน้นให้เกิดขึ้นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

14. การเจียมเนื้อเจียมตัว (Be humble) ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการทำหน้าที่ในโรงเรียน ซึ่งงานผู้บริหารไม่ใช่เป็นรูปปั้นแต่เป็นงานที่เอื้อต่อทุกคนในโรงเรียน นั่นคือต้องมีสัมมาคารวะ การรู้จักบุคคลในชุมชน การเปิดโอกาสกับครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

15. ตัวแบบที่ดี (Good model) ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต้องรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน ฝึกการสื่อสารที่ดี และคิดวิเคราะห์เป็น การใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังสร้างสรรค์นวัตกรรม จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้และความเสี่ยง

สรุปว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ ความสามารถทางวิชาการ การสื่อสารและเทคโนโลยี การเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ และประกอบการ นักสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก ตัวแบบที่ดี และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

คณินันต์ กิจวิธิ (2560, หน้า 7-8) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม และด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร ดังนี้

1. การเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ วิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถคิดสร้างสรรค์โดยไม่ยึดติดกับหลักการหรือข้อจำกัดเดิม และประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม และแก้ไขปัญหาอย่างได้ผล ก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

2. การสร้างเครือข่ายชุมชน หมายถึง ความสามารถในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อกำหนดวิธีการพัฒนาสถานศึกษา สร้างแรงกระตุ้นในการทำงานร่วมกัน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการสร้างกลุ่มของสมาชิกในสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกคน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีงามในสถานศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรในสถานศึกษา

3. การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสม กับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจและ เป้าหมายในการทำงานพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เปิดกว้าง ในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน บริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีผลสำเร็จของงาน บริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี กระจาย หน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรอย่างเหมาะสม สนับสนุนให้บุคลากร ได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ และมีการจัดระบบและวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้ร่วมงานที่ดี

4. การสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน สรุปลงได้ตรงประเด็น ชัดเจน มีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เจรจา ต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อการทำงานร่วมกันเป็นทีม สามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอก ได้ทันเวลาต่อเนื่องโดยวิธีการที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร อาทิ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น

5. ความซื่อสัตย์และคุณธรรม หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมา ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น นำหลักการบริหาร หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนในการจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้ความเคารพศรัทธาในเกียรติของตนและผู้อื่น มีความเป็น ผู้นำ กล้าหาญในเชิงคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง มีสัมมาคารวะ รู้จักบุคคลในชุมชน เปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

6. ความมุ่งมั่นและพากเพียร หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ทুম่เท ภาระหรือร้อนในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องอย่างมีเหตุผล มีจิตใจใฝ่บริการและรับใช้ประชาชนมีความมุ่งมั่น ในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของครูและนักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาความสามารถเต็มตามศักยภาพ

ไกรสร เจียมทอง (2561, หน้า 9-10) สรุปถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือเข้าใจง่าย ทั้งการพูดการเขียน สามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจน ถูกต้องรัดกุม สามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม และในที่สาธารณะ สื่อสารได้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนอื่นๆ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีและช่องทางที่หลากหลาย โดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร

2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบคิดสร้างสรรค์วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์สถานการณ์ หาสาเหตุของปัญหา รวมทั้งสามารถตีและแปลความหมายข้อมูลที่ซับซ้อน ประเมินความสำคัญขององค์ประกอบและเชื่อมโยงข้อมูลตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ

3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น โดยจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ มีมนุษยสัมพันธ์สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล รู้จักการยืดหยุ่น เห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น สร้างบรรยากาศให้เกิดความเชื่อใจยอมรับซึ่งกันและกันรับฟังความคิดเห็น

4. ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค แนวคิด วิธีการ รวมไปถึงกระบวนการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ การระดมทางความคิด ซึ่งอาจก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ มีเทคนิคในการสื่อสารการนำเสนออย่างมืออาชีพ การมอบหมายงาน รวมไปถึงมีเทคนิคในการใช้เครื่องมือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย

5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม คำสอนของหลักศาสนา มีจรรยาบรรณและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นตนเอง ครู นักเรียนและบุคคลทั่วไป ยึดระบบบรรณมาภิบาล

6. ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารกระบวนการของการปรับเปลี่ยน โอกาส ไปสู่แนวความคิดใหม่ ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ เป็นการนำเอาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง แล้วนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ

ดำเนิน เพียรคำ (2561, หน้า 4-5) ได้กล่าวถึงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำ มีหน้าที่สำคัญอยู่ 5 ด้าน คือ

1. ทักษะวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารมีการศึกษาข้อมูลหลากหลายเพื่อเก็บข้อมูล นำมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของวิสัยทัศน์องค์กร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมอภิปราย กำหนดเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันประชาสัมพันธ์ และสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง จัดระบบสื่อสารหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิด การยอมรับในวิสัยทัศน์ จัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจให้ผู้เกี่ยวข้องเต็มใจปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุ ตามวิสัยทัศน์ สร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติตามเกิดความเชื่อมั่นต่อวิสัยทัศน์ให้ทุกคนมีส่วนร่วม กำหนดเป้าหมายและกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ สร้างความเชื่อมั่นว่าปัญหาทุกอย่างเป็นสิ่ง ที่ท้าทายและสามารถบรรลุเป้าหมายได้ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น ในการปฏิบัติงานสนับสนุน ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดเป็นสำคัญ

2. ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ผู้บริหาร มีความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมเผชิญกับสถานการณ์ ต่างๆ กล้าตัดสินใจ สร้างสรรค์ผลงานใหม่ที่มีความท้าทาย มองปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งท้าทาย เพื่อค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาคด้วยวิธีการใหม่ๆ ความเชื่อมั่นต่อการทำงานที่มุ่งเปลี่ยนแปลง อย่างสร้างสรรค์ สามารถคิดหาคำตอบอย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ สร้างบรรยากาศ การทำงาน สนุกสนานไม่เครียดกับงาน เป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหาร มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหอย่างสร้างสรรค์

3. ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นเข้าใจ ในความแตกต่างของพฤติกรรมและวัฒนธรรมมีการปรับปรุง/ เปลี่ยนแปลงการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการทำงานในองค์กรที่ดี เปิดใจกว้าง มุมมอง โลกทัศน์ใหม่ ๆ รับฟัง ความคิดเห็นที่แตกต่างและนำมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม ของชุมชนและสังคมส่งเสริม และให้โอกาสผู้ร่วมงานมีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับ มอบหมาย ส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเสนอความคิดในการทำงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย ปรับตนเองให้เข้ากับบุคคลอื่นตามสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี ปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงาน ตามความเหมาะสมปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆที่เปลี่ยนไปสามารถสร้างความสมดุล และ ความเสมอภาคในการทำงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์

4. ทักษะความร่วมมือ หมายถึง สนับสนุนสมาชิกร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนงานติดตามตรวจสอบประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ใช้หลักการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าประสงค์และสร้างค่านิยมการทำงานร่วมกัน สร้างสรรค์บรรยากาศในการทำงาน ร่วมกัน สร้างแรงจูงใจให้เกิดการทำงานเป็นทีม ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

มีการพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ร่วมกันเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งขององค์กรอย่างสร้างสรรค์ใช้วิธีการประนีประนอมจากทุกฝ่ายโดยสันติวิธี เพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

5. ทักษะการสื่อสาร หมายถึง มีความรอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพ จังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง การพูดในโอกาสต่างๆ สามารถรับฟังเรื่องราวของผู้อื่นและความคิดเห็นจากผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ ปรารถนาออกคตินำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร เช่น Website Line Facebook เป็นต้น มีความรู้ ความสามารถและด้านเทคโนโลยี ให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีกับบุคลากรได้ สื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาประเทศในอาเซียนเป็นภาษาที่สองได้อย่างดี ประยุกต์เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วิเคราะห์และปรับปรุงแบบการนำเสนอให้สอดคล้องกับผู้ฟัง มีความสามารถในการใช้หลักการพูดและการใช้ภาษาเพื่อการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจสู่ผู้ฟังได้ดีสามารถสร้างบรรยากาศโน้มน้าวใจใจและการมีส่วนร่วมของผู้ฟัง

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 8) กล่าวถึง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร (communication skill) หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น ซึ่งอาจจะใช้วิธีการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน และมีปฏิริยาตอบสนองต่อกัน ทำให้เกิดความร่วมมือ มีความชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงาน สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคลากรปฏิบัติตามได้อย่างโดดเด่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Skills in Organizational Management) หมายถึง กระบวนการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อที่จะก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการจัดระเบียบกิจกรรมต่างๆ มีการบริหารโครงการ กิจกรรม ทรัพยากรและสามารถประยุกต์การบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill) หมายถึง กระบวนการทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ สามารถ

เชื่อมโยงข้อมูลหรือสิ่งเร้าได้อย่างเป็นระบบจากส่วนย่อย ๆ ไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม คิดแก้ปัญหา ด้วยวิธีการใหม่ เป็นแบบอย่างและกระตุ้นให้บุคลากรได้ริเริ่มความคิดใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

4. ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills) หมายถึง การใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้สร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูล อย่างเป็นระบบ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human relations skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่น เข้าใจความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคล มีวิธีการต่างๆ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความเข้าใจธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล และเสริมสร้างความร่วมมือ ซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษาตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน

วัฒนธรรม ต่อชอน (25661, หน้า 7) ได้ทำการสังเคราะห์ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติ จนเกิดความเคยชิน และกระทำไปด้วยจิตสำนึกว่าเป็นคนดี เช่น ความซื่อสัตย์ มีวัฒนธรรม มีอุดมการณ์และปณิธานที่แน่วแน่ ตรงไปตรงมา ใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียง มีความเข้าใจในวิชาชีพเป็นอย่างดี และพิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ อย่างยุติธรรม เป็นกลาง และโปร่งใส

2. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง การมีศิลปะในการครองใจคน มีความรู้ความสามารถ กระตือรือร้น กล้าตัดสินใจ ทำงานเป็นทีม เลือกรคนให้ถูกกับงาน บริหารแบบมีส่วนร่วม มีระบบ ติดต่อสื่อสารชัดเจน เป็นนักประสานความเข้าใจของทุกฝ่าย สามารถบริหารความขัดแย้ง ระหว่างบุคคลและประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กรได้

3. ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม หมายถึง ต้องเรียนรู้อย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง และนำมาใช้เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งคำนึงถึง ผลประโยชน์ระยะยาวขององค์การ ให้ความสำคัญแก่การวิจัยและปรับปรุงพัฒนารูปแบบ การทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ด้านสื่อสารและสร้างชุมชน หมายถึง ต้องแสวงหาแบ่งปันข้อมูลและความรู้ อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหาความเข้าใจ และปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่น มีการติดต่อกับ โลกภายนอกผ่านทางบล็อกและสื่อทางสังคม และต้องสร้างการร่วมมือกับผู้อื่น พร้อมทั้ง การประสานเชื่อมโยงต่อกลุ่มคนที่เหมาะสม

5. ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การมีความสามารถมองเห็นเหตุการณ์ในอนาคต และ คาดการณ์ได้อย่างแม่นยำด้วยสายตาที่กว้างไกล จากประสบการณ์ที่สะสมมา มองเห็นภาพรวมทั้งระบบ มีทัศนคติเชิงบวก ทำให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ในอนาคตได้ใกล้เคียงความเป็นจริง และสามารถตัดสินใจดำเนินการบริหารองค์กรให้เป็นในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมได้

6. ด้านความเชื่อมั่นและสร้างพลังทางบวก หมายถึง ผู้บริหารต้องมีลักษณะ ความมั่นใจ เข้าถึงได้ง่าย มีความโดดเด่น ในฐานะที่เป็นผู้นำต้องมีความกล้าที่จะต้องเผชิญ กับสถานการณ์ที่ยากลำบาก พร้อมทั้งต้องสร้างหลักการทั้งเชิงบวกเชิงรุก และวิธีการดูแลเอาใจใส่ ต้องให้เวลาในการพบปะพูดคุยกับนักเรียน ครู และผู้ปกครอง รับรู้และเห็นคุณค่าของพวกเขา โดยการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้น

7. ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับผลทั้งที่ดีและไม่ดีในกิจการที่ตน ได้ทำลงไป หรือที่อยู่ในความดูแลของตน มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามกฎที่กำหนด เห็นความสำคัญของงาน สำนึกในความรับผิดชอบ ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อนำสถานศึกษา ไปสู่ความสำเร็จ และเห็นแก่ประโยชน์สุขส่วนรวมมากกว่าประโยชน์สุขส่วนตัว

8. ด้านต่อสู้และบุกเบิก หมายถึง มีความพร้อมที่จะแข่งขันในระดับโลกกับนานาชาติ ประเทศในทุกรูปแบบ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ แม้จะมีความเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้น พร้อมทั้ง ชอบค้นหาสิ่งใหม่ๆ ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ เพื่อให้องค์กรก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง โดยผู้บริหารจะต้องทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่

บุญส่ง กรุงชาติ (2562, หน้า 6-8) ทำการสรุปทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความชำนาญ หรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายงาน และระบบงานภายในสถานศึกษา ตลอดจนการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และ อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารนั้นสามารถกำหนดภาพในอนาคตของสถานศึกษาได้ และสามารถ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษา นำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้กับการบริหาร ส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย

2. ทักษะด้านการแก้ปัญหา หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ จัดความขัดแย้งโดยใช้กลยุทธ์ ทางการบริหาร มีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบใช้เหตุผลประกอบในการแก้ปัญหา ผู้บริหารควรมี การวิจัยและนำผลการวิจัยหรือผลการประเมินมาปรับปรุงระบบการทำงาน หรือปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ตลอดจนการนำเอานวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยในการวิเคราะห์ การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

3. ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้วิจาร์ณญาณไตร่ตรอง ถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ให้ข่าวสารที่ถูกต้องและแนะนำแหล่งของข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อื่นได้ มีความสามารถในการเลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผล ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในชีวิตประจำวันได้ มีวิธีการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคล หรือหน่วยงาน มีการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์เพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถ ในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเป็นผู้นำทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน หรือบุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานตามความถนัดและความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่ในการประสานงาน และหาแนวทางให้บุคลากรได้ทำงานร่วมกันหรือประสานงานกัน แบ่งหน้าที่การทำงานให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน ให้โอกาสบุคลากรได้แสดงบทบาท ผู้นำในงานที่ได้รับมอบหมาย

5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถ ในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำมาปรับใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารมีความสามารถในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศ ของสถานศึกษาในระบบออนไลน์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการส่งสารที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยี มีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภายใน สถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน ผู้บริหารสามารถจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษาได้

6. ทักษะด้านการตัดสินใจมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถ ในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำนโยบาย จุดมุ่งหมาย และขอบข่าย ของงานที่ชัดเจนไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความต้องการทางด้านการศึกษาของชุมชน นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และจัดทำแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการลำดับ ความสำคัญในงานที่ปฏิบัติ มีระบบการตรวจสอบติดตามงาน กระตุ้นให้บุคลากรมีความมุ่งมั่น

ใส่ใจในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ และแสดงความยินดียกย่องชมเชยผู้ที่ทำงานประสบผลสำเร็จในโอกาสต่างๆ

7. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในโรงเรียน ให้ความเป็นกันเองและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความจริงใจในการให้คำปรึกษา รับฟังและพยายามช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน สามารถพูดจูงใจหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตาม พบปะสังสรรค์กับบุคลากรและส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์กัน

8. คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ อุดมคติอันไม่หวั่นไหวง่าย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละให้ความยุติธรรมแก่เพื่อร่วมงานทุกคน เป็นตัวอย่างด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้อื่น ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเอาใจใส่และรับผิดชอบบนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

พรพิมล แก้วอุทสน์ (2563, หน้า 9) เรียบเรียงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สำคัญประกอบไปด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการทำงาน โดยการประยุกต์ใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับงาน สามารถแสดงการทำงานเป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้ และสามารถปรับปรุงวิธีการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำ ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับจากสมาชิกในองค์กร โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงาน และผู้มีตำแหน่งเหนือกว่าในองค์กร สามารถเข้าใจและสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกภายในองค์กรทำหน้าที่ของแต่ละคนได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คาดการณ์ รวมถึงการมีวิสัยทัศน์สามารถมององค์กรในภาพรวม โดยสามารถเข้าใจความผูกพันของหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรว่ามีผลต่อกันอย่างไร และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับปัจจัยแวดล้อมองค์กร

4. ทักษะด้านการวินิจฉัย หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการนึกคิด ตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์ปัญหาขององค์กร พร้อมทั้งค้นหาแนวทางการแก้ปัญหา

5. ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสื่อสารความคิดของตนเองไปยังผู้อื่น พร้อมทั้งรับทราบความคิดและข้อมูลจากผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถถ่ายทอดความคิดนั้นไปยังผู้ได้บังคับบัญชาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

6. ทักษะด้านการตัดสินใจ หมายถึง มีการตัดสินใจอย่างเป็นขั้นตอน โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริงและชัดเจนประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

7. ทักษะด้านการบริหารเวลา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการวางแผนและจัดสรรเวลาในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563, หน้า 7-8) กล่าวถึง ทักษะของการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญประกอบด้วย

1. ทักษะด้านการบริหารและการปรับตัว หมายถึง การบริหารและการปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงโดยปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ให้เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน โดยสามารถหลอมรวมผลสะท้อนของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน ซึ่งมีความสามารถในการปรับตัวในหน้าที่และดัดแปลงให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานความรับผิดชอบส่วนตัว และความยืดหยุ่นในบริบทส่วนตัว ทั้งที่ทำงานและชุมชน กำหนดและบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายที่สูง

2. ทักษะด้านการสื่อสาร และความร่วมมือ หมายถึง ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ การวางแผน การจัดการ การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การสื่อสารทางการพูด การเขียนที่มีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ การเข้าถึง การจัดการ การบูรณาการ การประเมินทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิผลเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น โดยรอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพ จังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟังการพูดในโอกาสต่าง ๆ

3. ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้บริหารเป็นผู้นำคนอื่นโดยใช้ทักษะการแก้ปัญหา เพื่อนำพาองค์กรก้าวบรรลุ จุดมุ่งหมาย เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถชี้แนะและนำพาองค์กรก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกันและเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับใส่ใจต่อชุมชนขนาดใหญ่อย่างมีความรับผิดชอบ

4. ทักษะด้านการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารจะต้องใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีเว็บไซต์ออนไลน์เพื่อการจัดการศึกษา นอกจากนี้ จัดให้มีช่องทางติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชน หรือเว็บไซต์ในการติดต่อสื่อสารปรับตัวให้ทันสมัย และเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้าน

5. ทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิตนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารควรมีความคิดสร้างสรรค์และความกระตือรือร้นทางปัญญา การพัฒนาการนำไปใช้ และการสื่อสารข้อคิดเห็นไปสู่ผู้อื่น เปิดรับและโต้ตอบแง่มุมที่ใหม่ และเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ กำหนดเป้าหมายได้ชัดเจน บนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด สร้างความสมดุลในเป้าหมายที่กำหนด และการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน การสร้างงานอิสระโดยกำกับ ติดตาม จำแนก วิเคราะห์ จัดเรียงลำดับความสำคัญ และกำหนดภารกิจงานอย่างมีอิสระ ปราศจากการควบคุมจากภายนอก เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในตนเอง โดยมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทักษะความรู้ และขยายผลสู่ความเป็นเลิศต่อไป

การสังเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

จากแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย		ความถ
<p>คณะกรรมการบริหารในศตวรรษที่ 21</p> <p>กองผู้บริหารสถานศึกษา</p>	Drake & Roe (1986)	1
	Katz (1995)	1
	John C. Maxwell (2009)	1
	แพรดวาล์ สมองฝัน (2557)	1
	ศศิธา พลินจิต (2558)	1
	✓ ชัยนัฐ เพ็ชราน (2559)	2
	✓ คณินต์ย์ กิจวัช (2560)	1
	✓ ไกรสร เขียวทอง (2561)	1
	✓ คำณิน เพ็ชรคำ (2561)	1
	✓ มณฑาทิพย์ นามน (2561)	1
	✓ วิวัฒน์กร ต่อชอน (2561)	1
✓ บุญส่ง กิ่งงาฬ (2562)	1	
✓ พรพิมล แก้วอุทัย (2563)	1	
✓ ณัฐพงษ์ ปรุจนามนทกุล (2563)	1	

นักสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก
 ความมุ่งมั่นและพากเพียร
 ด้้นความเชื่อมั่นและสร้างพลังทางบวก
 ด้้นต่อสู้และบุกเบิก
 ด้้นทักษะการแก้ปัญหา
 ด้้นทักษะการตัดสินใจอย่างกล้าหาญ
 ด้้นทักษะการวิจิตษ์
 ด้้นทักษะการตัดสินใจ
 ด้้นทักษะการบริหารเวลา

จากการสังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามตารางที่ 4 ผู้วิจัย ได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัยโดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป จะได้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน ดังนี้ ทักษะการสื่อสาร (10) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล (5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (8) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (5) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (5) และ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์(5) จึงได้กรอบแนวคิดในการวิจัยเบื้องต้น 6 ทักษะ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์

ที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
1	ทักษะการสื่อสาร
2	ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
3	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
4	ทักษะด้านวิสัยทัศน์
5	ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ
6	ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยตัวแปรต้น แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ เพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

1. เพศ

เพศ หมายถึง การแสดงลักษณะสถานภาพชาย หญิงของแต่ละบุคคล ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเพศของผู้ตอบแบบสอบถามชายและหญิงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วเพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรม ที่ต่างกัน เพศชายและเพศหญิงจะมีความแตกต่างทางร่างกาย จิตใจ ความคิด ค่านิยม ทัศนคติ ความต้องการและความสนใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและ กิจกรรมของคนสองเพศนี้ไว้ เช่น เพศชายจะมีลักษณะที่มีความชัดเจนมีการตัดสินใจรวดเร็วเียบ ขาด มีความแข็งแรง อดทน ว่องไว ในขณะที่เพศหญิง มีความสุภาพ อ่อนโยน นุ่มนวล รอบคอบ ละเอียดอ่อน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมในการบริหารสถานศึกษา Bruce & Blackburn (1992, p. 1929-A) ได้ศึกษาแบบผู้นำในโรงเรียนชุมชน พบว่า เพศมีผลทำให้ แบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงแตกต่างกัน และมณฑาทิพย์ นามนุ

(2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ต่างกัน และเพศที่ต่างกันมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาแตกต่างกัน ดังนั้น ตัวแปรเพศ เป็นตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยเลือกมาทำการเปรียบเทียบ ความแตกต่างในการศึกษาครั้งนี้

2. ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีผลต่อทักษะ การบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะประสบการณ์การทำงานส่งผลให้ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังที่ ภารดี อนันต์นาวี (2547, หน้า 31) กล่าวว่า ประสบการณ์การทำงาน บ่งบอกถึงระยะเวลาเริ่มปฏิบัติงาน จนถึงการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน ยิ่งระยะเวลาในการปฏิบัติงานยิ่งนานเท่าใด ประสบการณ์ ความชำนาญ ตลอดจน ความสามารถก็จะยิ่งมากตามไปด้วย ทำให้สามารถนำประสบการณ์มาช่วยในการดำเนินงานให้ สำเร็จลุล่วง เกิดผลดีต่อหน่วยงานมากขึ้น ประสบการณ์เป็นตัวแปรสำคัญ เนื่องจาก เป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กร ซึ่งประสบการณ์ทำให้บุคคลมีโอกาสได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาอย่างชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะและรู้ถึง แนวทางในการแก้ปัญหา ประสบการณ์ในการทำงานจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน และ ปรมะ สติเวทิน (2533, หน้า 27) กล่าวว่า โดยทั่วไป คนที่มีอายุน้อย จะมีความคิดแบบเสรีนิยม ความคิดแบบสมัยใหม่ และมองโลกในแง่ดี มากกว่า คนที่มีอายุมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมากมีประสบการณ์ในชีวิตมาก เคยเผชิญ กับปัญหาและเหตุการณ์ต่าง ๆ มายาวนานกว่าคนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุมากจะมีความคิดแบบ อนุรักษ์นิยม ยึดถือการปฏิบัติตามระเบียบ ธรรมเนียม และมองโลกในแง่ร้ายมาก มีผลกระทบต่อ พฤติกรรมของบุคคลในองค์กร นอกจากนั้นระยะเวลาในการปฏิบัติงานนานเท่าใด ประสบการณ์ ความชำนาญ ตลอดจนความสามารถก็จะยิ่งมากตามไปด้วย ทำให้สามารถนำประสบการณ์มาใช้ ในการดำเนินงานให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานมากขึ้นสอดคล้องกับ Binkley (2012) ศึกษาผลสำเร็จของ การบริหาร โรงเรียนมัธยม พบว่า ผลสำเร็จของผู้บริหารขึ้นอยู่กับทักษะความรู้และประสบการณ์ใน การบริหาร ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นมากต่อผู้บริหาร โรงเรียนมัธยม และทักษะความสามารถที่มี

ความสำคัญต่องาน คือ ทักษะด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การจัดการเรื่องความขัดแย้ง การมีมนุษยสัมพันธ์ ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การพูดในที่สาธารณะ ความสามารถในการจัดการองค์กร โดยเน้นที่การจัดการและการนิเทศเป็นสำคัญ

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ระยะเวลาที่ยาวนานหรือประสบการณ์ที่เหมาะสม ทำให้บุคคลมี โอกาสได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ และมองปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริง ก่อให้เกิดทักษะและทัศนคติที่แตกต่างกัน ประสบการณ์การทำงาน จึงเป็นตัวแปรที่มีผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น จึงเลือกประสบการณ์การทำงาน มาเป็นตัวแปรหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการศึกษาครั้งนี้

3. ขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา เป็นตัวกำหนดจำนวนนักเรียนและจำนวนบุคลากร ซึ่งโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จะทำให้โครงสร้างในการบริหารงานและปริมาณงานของสถานศึกษาต่างกัน สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีโครงสร้างซับซ้อนกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีโครงสร้างและปริมาณงานที่ต่างกันไป จะส่งผลต่อการดำเนินงานต่างกันไป สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญส่ง กรุงเทพฯ (2561, หน้า 78) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .5

จากที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษาเป็น ตัวแปรที่นักวิจัยหลายท่านให้ความสำคัญและส่งผลกระทบต่อตัวแปรตาม ดังนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการ นำเอาการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา ตลอดจนผู้ที่ เกี่ยวข้อง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงนำตัวแปรต้นมาศึกษาในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศไทย

แพรวดา สนองมัน (2557) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารและเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะคือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการสร้างทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุด และมีสอดคล้องกันอันดับแรกคือ ทักษะด้านการสร้างทีมงาน ส่วนแนวโน้มเป็นไปได้มากและมีความเห็นสอดคล้องกัน อันดับสุดท้ายคือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และการบริหารจัดการ แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ทักษะด้านเทคนิค คือ ผู้บริหารจะต้องศึกษา หาความรู้ เรียนรู้เทคนิควิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหาร ควรยึดหลักพรหมวิหาร 4 มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เข้ากับคนได้ง่าย ทักษะด้านความคิดรวบยอด คือ ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน วิเคราะห์ ประมวลผลและนำไปกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน คือ ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองและเป็นผู้แนะนำทางวิชาการ ทักษะด้านความรู้ความคิด คือ ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ หลักและทฤษฎีต่าง ๆ มาช่วยในการวิเคราะห์ จะทำให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ทักษะด้านการบริหาร คือ ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการแนวคิดทฤษฎีการบริหาร เรียนรู้จากประสบการณ์ และนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ทักษะด้านการวางแผน คือ ผู้บริหารควรมีเทคนิคในการวางแผน จัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงาน ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารควรรู้เทคนิคการสื่อสาร การพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพิ่มช่องทางในการสื่อสารให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน ทักษะด้านการประเมิน คือ ผู้บริหารควรพัฒนา ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบที่เป็นระบบและไม่เป็นระบบ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารจะต้องเปิดใจกว้าง ก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้นำ

ในด้านเทคโนโลยี ทักษะด้านการสร้างทีมงาน คือ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ที่ดีและประสานให้เป็นทีมเดียวกัน

ศศิตา เพลินจิต (2558) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

วัฒน์กร ต่อชอน (2560) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีองค์ประกอบย่อย คือ เป็นตัวแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต เป็นผู้นำด้านการจัดระบบและเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นนักคิดนักวางแผนเชิงรุก มีการวางแผนอย่างรอบคอบ และทำงานเป็นทีม สามารถปรับตัวเท่าทันความเปลี่ยนแปลงและทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ กล้าตัดสินใจและกล้าลงมือทำ สามารถปรับปรุงพัฒนารูปแบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการสร้างและประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสามารถใช้อังกฤษได้ 2) ด้านคุณธรรมนำสังคม มีองค์ประกอบย่อย คือ มีคุณธรรม จริยธรรมตามระบบธรรมมาภิบาล มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทอย่างจริงจัง เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีความสามารถวิเคราะห์ภาพอนาคต โดยอาศัยข้อมูลทางการบริหารได้ เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณของตนเอง มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 3) ด้านบุคลิก

อย่างสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบย่อย คือ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีในศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ และเป็นผู้ที่รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการประสานงานเชื่อมโยงต่อกลุ่มคนที่เหมาะสม และมีสัมมาคารวะ เป็นผู้ที่สามารถใช้คำพูดเชิงบวกในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ รู้เท่าทันเหตุการณ์ในอนาคตได้ใกล้เคียงความเป็นจริง และมีทัศนคติเชิงบวก สามารถตัดสินใจดำเนินการบริหารองค์กรให้เป็นในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมได้ มีความกล้าที่จะเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก บำรุงขวัญและกำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการเชิงบวก มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เสียสละแบ่งปัน ไม่มีจิตใจคับแคบเห็นแก่ตัว ชอบค้นหาละเอียดใหม่ ๆ ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ 4) ด้านวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีองค์ประกอบย่อย คือ มีความพร้อมในการแข่งขันในทุกระดับ ผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนสร้างสรรคงานให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก มีบุคลิกภาพที่ดีสามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล และประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กร สามารถมองเห็นภาพรวมในเชิงบริหารทั้งระบบ 5) ด้านแรงบันดาลใจ มีองค์ประกอบย่อย คือ มีการค้นหาความเข้าใจและปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่น สามารถนำองค์กรก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง เป็นนักสร้างแรงบันดาลใจ

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไกรสร เจียมทอง (2561) ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 32 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร

สถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนา
ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยี

ดำเนิน เพียรคำ (2561) ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1
มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1
และเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1
สรุปผลการศึกษา

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยรวม พบว่า มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะความร่วมมือ และทักษะความยืดหยุ่น และการปรับตัว
อยู่ในระดับมากที่สุด ทักษะวิสัยทัศน์และทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง
อยู่ในระดับมากตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1
สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แนวทางในการพัฒนาทักษะวิสัยทัศน์ สถานศึกษาพัฒนาระบบการวางแผน
การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอ
วิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อบรมพัฒนาทักษะการบริหาร ศึกษาดูงานโรงเรียน
ใกล้เคียงที่ประสบความสำเร็จนำไปใช้พัฒนาโดยการจับคู่โรงเรียนคู่ขนานร่วมพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

2) แนวทางในการพัฒนาทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง กำหนด
เป้าหมายซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานให้สถานศึกษาถือปฏิบัติร่วมกัน
สร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ นิเทศ ติดตาม
การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้บริหารที่มีผลงานเชิงประจักษ์ คัดเลือก
สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติดีเด่น (Best Practice) เพื่อเป็นต้นแบบการดำเนินงาน มีการพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง

3) แนวทางในการพัฒนาทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว ติดตาม ตรวจสอบ
ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา และพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา

4) แนวทางในการพัฒนาทักษะความร่วมมือ มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง ส่งเสริมให้ผู้บริหารใช้กิจกรรม PLC สร้างความเข้มแข็งยกระดับคุณภาพการศึกษา

5) แนวทางในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาอบรมทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการที่เหมาะสมและมีคุณภาพที่เป็นรูปธรรม มีดังนี้ คือ ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองโดยการอบรม ศึกษาดูงาน ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารอบรมพัฒนา ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ในการพูดและเรียนรู้เทคนิค วิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ จากสื่อ วิทยุทัศน์ อินเทอร์เน็ต ทักษะวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงระบบมีความสามารถมองรอบด้าน นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์ ประมวลผลและกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

บุญส่ง กรุงเทพฯ (2561) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร มีงานวิจัยต่างประเทศที่พอสรุปได้จากการศึกษาค้นคว้าดังนี้

Watson (2000) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้นำในภาคเอกชนประเทศแคนาดา โดยใช้แบบสอบถามและการโทรศัพท์สัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำในภาคเอกชน รับรู้ถึงความสำคัญอย่างมากเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ การมีวิสัยทัศน์การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะการสอน การเจรจาต่อรอง ทักษะระหว่างบุคคล จริยธรรม ทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ การแก้ปัญหา ความคิดริเริ่ม ความอดทน การใช้เทคโนโลยีและการตื่นตัวกับกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นความสามารถที่สำคัญของผู้นำ การปรับวิธีการลดขนาดกำลังคนในการทำงานและยอมรับในความหลากหลายของสังคมที่มีความสำคัญด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ผู้นำให้ความสำคัญในการที่จะผลักดันให้วิสัยทัศน์ มีการนำไปปฏิบัติขยายแนวคิดสู่บริบทโลกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาเห็นความสำคัญของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ ควรเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้นำที่มุ่งสอนอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ในโลกาภิวัตน์และความสามารถในการด้านอื่น ๆ เช่นการติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เพื่อการก้าวเข้าสู่ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21

Binkley (2012) ศึกษาผลสำเร็จของการบริหาร โรงเรียนมัธยม พบว่า ผลสำเร็จของผู้บริหารขึ้นอยู่กับทักษะความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นมากต่อผู้บริหาร โรงเรียนมัธยม และทักษะความสามารถที่มีความสำคัญต่องาน คือ ทักษะด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การจัดการเรื่องความขัดแย้ง การมีมนุษยสัมพันธ์ ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การพูดในที่สาธารณะ ความสามารถในการจัดการองค์กร โดยเน้นที่การจัดการและการนิเทศเป็นสำคัญ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการบูรณาการมาใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินการพัฒนาที่ผสมผสานชัดเจนทั้งเชิงนโยบายและภาคปฏิบัติ มีพฤติกรรมบริหารเชิงรุก เน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพที่ได้วางไว้ รู้จักประสานงานและดึงศักยภาพบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วม สถานศึกษาคือหน่วยงานที่จัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมที่จะอยู่ในสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อเตรียมตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะมาถึง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยมีแนวทางในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 โรงเรียน รวม 828 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว, 2564, หน้า 33)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 263 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น สถานศึกษานขนาดเล็ก 11 คน สถานศึกษานขนาดกลาง 123 คน และสถานศึกษานขนาดใหญ่และขนาดใหญพิเศษ 129 ดังตาราง

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2564

ขนาดโรงเรียน	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	2	36	11
ขนาดกลาง	9	387	123
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	3	405	129
รวม	14	828	263

ที่มา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว (2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ แบบสอบถามทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำนวน 3 ข้อ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ซึ่งมี 6 ด้านคือ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ 5) ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ และ 6) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับพฤติกรรมทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของ Likert (1967, pp. 16-24) ให้น้ำหนักกับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จากเอกสารและตำราทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยศึกษาประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ และทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ ตามคำนิยามของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาและวัตถุประสงค์เป็นหลัก จำนวน 1 ชุด
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ เสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน
N	แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผลการเลือกข้อความในแต่ละด้านมีดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับ วัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าเท่ากับ 1 โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

6.1 ดร.ปณณิษฐา มาเชก	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
6.2 ดร.ปราณี คงพิกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม
และประเมินผลการจัดการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว 1
6.3 ดร.บุญตา ศรีรววิบูลย์	ศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว 1

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประธาน และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

8. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่าง คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .57-.86

9. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า 0.98

10. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์(ฉบับออนไลน์) เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

ระยะที่ 1 แบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาไปขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการวิจัย จากนั้นขอความอนุเคราะห์ให้ฝ่ายบุคคลของแต่ละโรงเรียนเป็นผู้เชิญชวนหรือทาบทามกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย ซึ่งการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จะเป็นไปด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัยได้โดยอิสระ

2. ผู้เข้าร่วมวิจัยตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยแสกน QR-CODE เพื่อเข้าทำแบบสอบถามแบบสอบถามออนไลน์ ผ่าน google form ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวน 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ และตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว จำนวน 36 ข้อ โดยจะใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 20 นาที ทั้งนี้ ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเลือกสถานที่ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมในด้านความเป็นส่วนตัว

3. เมื่อผู้เข้าร่วมวิจัยตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้เข้าร่วมวิจัยจะต้องตรวจทานและจัดส่งแบบสอบถาม เพื่อให้ข้อมูลตอบกลับมายังผู้วิจัย กรณีที่ผู้เข้าร่วมวิจัยต้องการหยุดตอบแบบสอบถามไม่ว่าด้วยสาเหตุใดก็ตาม ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถหยุดการตอบแบบสอบถาม และจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งสิ้น

4. ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามจะถูกจัดเก็บไว้บน Google Drive โดยมีระบบป้องกันการเข้าถึงตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูล และมีผู้วิจัยคนเดียวเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ โดยผู้วิจัยจะไม่เผยแพร่หรือให้การเข้าถึงข้อมูลต่อผู้อื่นใด และผู้วิจัยจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมไฟล์แบบสอบถามไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีรหัสผ่านของผู้วิจัยเท่านั้น ซึ่งมีระบบรักษาความปลอดภัยและความปลอดภัยด้วยการเข้ารหัสผ่าน ผู้ไม่เกี่ยวข้องจะไม่สามารถเข้าถึงได้ และจะทำลายไฟล์แบบสอบถามที่ได้รับมาหลังจากการเผยแพร่ผลการวิจัยแล้วเป็นเวลา 1 ปี

5. ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะเป็นข้อค้นพบของการศึกษา ซึ่งจะไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุถึงตัวผู้เข้าร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เข้าร่วมวิจัย แต่ประการใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)
4. ทำการวิเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิดของ Best (1981, P. 195) ดังนี้
 - 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม จะใช้การทดสอบที (t-test)
 - 3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจง (t-Distribution)

df แทน ระดับขั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)

SS แทน ค่าผลบวกเบี่ยงเบนกำลังสอง (Sums of square)

MS แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean square)

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบเอฟ (F-Distribution)

P แทน ความน่าจะเป็นของสถิติ

$*$ แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน วิเคราะห์โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานเทียบกับเกณฑ์ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษาและประสิทธิภาพการทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1.1 ชาย	114	43.3
1.2 หญิง	149	56.7
รวม	263	100.0
ขนาดของสถานศึกษา		
2.1 ขนาดเล็ก	11	4.2
2.2 ขนาดกลาง	123	46.8
2.3 ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	129	49.0
รวม	263	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	62	23.6
3.2 5 - 10 ปี	134	51.0
3.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	67	25.5
รวม	263	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 และเพศชาย 114 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 ขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ มากที่สุด จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา ขนาดกลาง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 และขนาดเล็กจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมา เป็นประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ดังปรากฏในตารางที่ 6 – 12

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
1. ทักษะการสื่อสาร	4.07	0.43	มาก	4
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.04	0.39	มาก	5
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.15	0.43	มาก	1
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์	4.13	0.44	มาก	2
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ	3.96	0.42	มาก	6
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.12	0.48	มาก	3
รวม	4.08	0.35	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ และทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร

ทักษะการสื่อสาร	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วารณญาณ ไตร่ตรองถึงความถูกต้อง นำเชื่อถือ และให้ข่าวสารที่ถูกต้อง	4.24	0.53	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี	4.01	0.61	มาก	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการเจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	4.12	0.67	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ	4.00	0.60	มาก	6
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่องและโดยวิธีการที่หลากหลาย	4.13	0.60	มาก	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร เช่น Website, Line, Facebook เป็นต้น	4.04	0.68	มาก	4
รวม	4.07	0.43	มาก	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วารณญาณ ไตร่ตรองถึงความถูกต้อง นำเชื่อถือ และให้ข่าวสารที่ถูกต้อง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่องและโดยวิธีการ

ที่หลากหลาย และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในด้านการเจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล

ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.02	0.49	มาก	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	4.07	0.64	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการใช้เทคโนโลยีในการสั่งการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	3.93	0.61	มาก	6
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา	4.00	0.62	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน	4.13	0.64	มาก	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำสื่อ นำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษา	4.10	0.48	มาก	2
รวม	4.04	0.39	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการสั่งการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในโรงเรียน และให้ความเป็นกันเองกับบุคลากรทุกระดับ	4.03	.55	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.56	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความจริงจังในการให้คำปรึกษา รับฟังและพยายามช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน	4.13	0.62	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถพูดจูงใจหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตาม	4.16	0.69	มาก	3
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์เพื่อให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.22	0.74	มาก	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร	4.38	0.69	มาก	1
รวม	4.15	0.43	มาก	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสามารถสร้างเครือข่าย ภายนอกองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์เพื่อให้บุคลากร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพุดจูงใจ หรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตาม ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านวิสัยทัศน์

ทักษะด้านวิสัยทัศน์	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในการพัฒนาสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสม	4.25	0.70	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถ ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม ตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.02	0.76	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดกว้าง ในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี	4.07	0.51	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถ บริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการกระจาย หน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกัน กับบุคลากรอย่างเหมาะสม	4.28	0.69	มาก	1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะด้านวิสัยทัศน์	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์	4.10	0.68	มาก	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้บุคลากรได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ และมีการจัดระบบ และวิธีการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานที่ดี	4.08	0.78	มาก	4
รวม	4.13	0.44	มาก	-

จากตารางที่ 10 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการกระจายหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมและให้ความเป็นกันเองกับบุคลากรทุกระดับ และผู้บริหารสถานศึกษามีผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมา และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้อื่น	4.10	0.58	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.06	0.69	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเป็นผู้นำกล้าหาญในเชิงคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง	4.01	0.58	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน และเปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	4.07	0.70	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด	3.71	0.66	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความเคารพศรัทธาในเกียรติของตนและผู้อื่น มีสัมมาคารวะ รู้จักบุคคลในชุมชน	3.85	0.65	มาก	5
รวม	3.96	0.42	มาก	-

จากตารางที่ 11 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมาและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น ผู้บริหาร

สถานศึกษานำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานและ เปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	n = 263		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และระบบงานภายในสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติ	4.11	0.70	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.26	0.69	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถคิดที่สร้างสรรค์ โดยไม่ยึดติดกับหลักการ หรือข้อจำกัดเดิม	4.04	0.51	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดที่สร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์	4.04	0.76	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ ไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรม ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา	4.02	0.61	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถนำความคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.29	0.70	มาก	1
รวม	4.12	0.48	มาก	-

จากตารางที่ 12 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถนำความคิดวิเคราะห์และ คิดสร้างสรรค์ ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและระบบงานภายในสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21	เพศชาย				เพศหญิง			
	n = 114		ระดับ	อันดับ	n = 149		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	SD			\bar{x}	SD		
1. ทักษะการสื่อสาร	4.12	0.35	มาก	4	4.04	0.49	มาก	4
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.08	0.37	มาก	5	4.02	0.40	มาก	5
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.19	0.40	มาก	1	4.13	0.45	มาก	1
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์	4.17	0.40	มาก	2	4.10	0.47	มาก	3
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	4.00	0.39	มาก	6	3.94	0.45	มาก	6
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.15	0.45	มาก	3	4.11	0.50	มาก	2
รวม	4.12	0.31	มาก	-	4.05	0.38	มาก	-

จากตารางที่ 13 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว เป็นดังนี้

เพศชาย โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ และทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณ

ส่วนเพศหญิง โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะด้านวิสัยทัศน์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณ

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ

	เพศชาย		เพศหญิง		<i>t</i>	<i>p</i>
	n = 114		n = 149			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ทักษะการสื่อสาร	4.12	0.35	4.04	0.49	1.52	0.06
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.08	0.37	4.02	0.40	1.28	0.52
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.19	0.40	4.13	0.45	1.15	0.29
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์	4.17	0.40	4.10	0.47	1.27	0.08
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	4.00	0.39	3.94	0.45	1.20	0.12
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์	4.15	0.45	4.11	0.50	0.72	0.15
รวม	4.12	0.31	4.05	0.38	1.44	0.11

จากตารางที่ 14 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ มีค่าเฉลี่ย โดยรวม และรายด้าน คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเทียบกับเกณฑ์ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's method)

ตารางที่ 15 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

	ขนาดเล็ก (n = 11)						ขนาดกลาง (n = 123)						ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (n = 129)					
	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ		
	1. ทักษะการสื่อสาร (A)	3.61	0.35	มาก	5	4.06	0.47	มาก	4	4.13	0.38	มาก	4	4.13	0.38	มาก	4	
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล (B)	3.77	0.24	มาก	1	3.99	0.38	มาก	5	4.12	0.39	มาก	5	4.12	0.39	มาก	5		
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (C)	3.74	0.48	มาก	2	4.13	0.42	มาก	1	4.21	0.40	มาก	1	4.21	0.40	มาก	1		
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (D)	3.67	0.34	มาก	7	4.13	0.46	มาก	2	4.17	0.41	มาก	2	4.17	0.41	มาก	3		
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (E)	3.71	0.54	มาก	4	3.92	0.44	มาก	6	4.02	0.40	มาก	6	4.02	0.40	มาก	6		
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (F)	3.74	0.59	มาก	2	4.09	0.48	มาก	3	4.20	0.45	มาก	3	4.20	0.45	มาก	2		
รวม	3.71	0.32	มาก	-	4.05	0.36	มาก	-	4.14	0.32	มาก	-	4.14	0.32	มาก	-		

จากตารางที่ 15 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดกลาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ และ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะด้านวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	p
1. ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.79	1.39	7.87	0.00*
	ภายในกลุ่ม	260	46.02	0.18		
	รวม	262	48.80			
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยี และดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.81	0.91	6.20	0.00*
	ภายในกลุ่ม	260	37.97	0.15		
	รวม	262	39.78			
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.25	1.13	6.45	0.00*
	ภายในกลุ่ม	260	45.42	0.18		
	รวม	262	47.67			
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.62	1.31	6.91	0.00*
	ภายในกลุ่ม	260	49.22	.19		
	รวม	062	51.84			
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.26	0.63	3.49	0.05*
	ภายในกลุ่ม	260	46.84	0.18		
	รวม	262	48.10			
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.45	1.22	5.53	0.00*
	ภายในกลุ่ม	260	57.51	0.22		
	รวม	262	59.60			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.067	1.033	8.78	0.00*
	ภายในกลุ่ม	260	30.60	0.12		
	รวม	262	32.66			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's method) ดังตารางที่ 17-21

ตารางที่ 17 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ
\bar{X}	3.61	4.05	4.13
ขนาดเล็ก	3.61	-	-.45*
ขนาดกลาง	4.05	-	-.07
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	4.13	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 17 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายคู่อื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 18 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	
	\bar{X}						
	\bar{X}	3.77		3.99		4.12	
ขนาดเล็ก	3.77	-	-0.21	-0.34*			
ขนาดกลาง	3.99	-	-	-0.12*			
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	4.12	-	-	-			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง และทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายคู่อื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 19 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่และ ใหญ่พิเศษ
		3.74	4.13	4.21
ขนาดเล็ก	3.74	-	-.39*	-.46*
ขนาดกลาง	4.13	-	-	-.07
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	4.21	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดกลาง สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านวิสัยทัศน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และ ใหญ่พิเศษ			
	\bar{X}			
		3.67	4.13	4.17
ขนาดเล็ก	3.67	-	-0.46*	-0.51*
ขนาดกลาง	4.13	-	-	-0.04
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	4.17	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านวิสัยทัศน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษสูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และทักษะด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง สูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 21 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ จำแนก ตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่และ ใหญ่พิเศษ	
	\bar{X}						
	\bar{X}	3.74		4.09		4.20	
ขนาดเล็ก	3.74	-	-0.34	-0.45*			
ขนาดกลาง	4.09	-	-	-0.10			
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	4.20	-	-	-			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายคู่อื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 22 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

	น้อยกว่า 5 ปี						5 - 10 ปี						มากกว่า 10 ปีขึ้นไป					
			(n = 62)				(n = 134)				(n = 67)				(n = 67)			
	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	อันดับ		
ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21																		
1. ทักษะการสื่อสาร (A)	3.84	0.38	มาก	6	4.12	0.39	มาก	4	4.09	0.52	มาก	4	4.09	0.52	มาก	4		
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล (B)	3.96	0.34	มาก	4	4.06	0.38	มาก	5	4.08	0.43	มาก	5	4.08	0.43	มาก	5		
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (C)	4.09	0.41	มาก	1	4.15	0.42	มาก	2	4.20	0.46	มาก	1	4.20	0.46	มาก	1		
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (D)	4.01	0.42	มาก	3	4.17	0.40	มาก	1	4.16	0.52	มาก	3	4.16	0.52	มาก	3		
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (E)	3.90	0.45	มาก	5	3.96	0.40	มาก	6	4.03	0.46	มาก	6	4.03	0.46	มาก	6		
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (F)	4.02	0.40	มาก	2	4.15	0.48	มาก	2	4.17	0.54	มาก	2	4.17	0.54	มาก	2		
รวม	3.99	0.35	มาก	-	4.10	0.31	มาก	-	4.12	0.42	มาก	-	4.12	0.42	มาก	-		

จากตารางที่ 22 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะด้านวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะด้านวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	p
1. ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.54	.77	4.23	.02*
	ภายในกลุ่ม	260	47.27	.18		
	รวม	262	48.80			
2. ทักษะการใช้เทคโนโลยี และดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.61	.31	2.03	.13
	ภายในกลุ่ม	260	39.17	.15		
	รวม	262	39.78			
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.39	.20	1.07	.34
	ภายในกลุ่ม	260	47.28	.18		
	รวม	262	47.67			
4. ทักษะด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.24	.62	3.17	.06
	ภายในกลุ่ม	260	50.60	.195		
	รวม	262	51.84			
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.51	.254	1.39	.25
	ภายในกลุ่ม	260	47.58	.183		
	รวม	262	48.09			
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.89	.450	1.98	.14
	ภายในกลุ่ม	260	59.06	.227		
	รวม	262	59.97			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	.37	2.99	.06
	ภายในกลุ่ม	260	31.91	.12		
	รวม	262	32.66			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 23 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นทักษะการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบว่าแตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	\bar{x}	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
				ขึ้นไป
		3.61	4.05	4.13
น้อยกว่า 5 ปี	3.84	-	-.19*	-.16
5 - 10 ปี	4.12	-	-	-.03
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.09	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ พบว่า ประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี สูงกว่า ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ส่วนรายคู่อื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 263 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .57-.86 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's method)

สรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ และทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านและรายข้อปรากฏผล ดังนี้

1.1 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วารณญาณ โทรตรงถึงความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และให้ข่าวสารที่ถูกต้อง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่อง และโดยวิธีการที่หลากหลาย และผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการเจรจาต่อรอง โน้มน้าวเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ และ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะ ได้อย่างมืออาชีพ

1.2 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการสั่งการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.3 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์เพื่อให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพุดจูงใจ หรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตาม ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.4 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการกระจายหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในการพัฒนาสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสมและให้ความเป็นกันเองกับบุคลากรทุกระดับ และผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.5 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ มีค่าเฉลี่ย

โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมาและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น ผู้บริหารสถานศึกษานำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานและ เปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

1.6 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถนำความคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและระบบงานภายในสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ ไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรม ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบของ Scheffe' test

2.2.1 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร

สถานศึกษาขนาดกลาง สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายชื่ออื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

2.2.2 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง และทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายชื่ออื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

2.2.3 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายชื่ออื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.4 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะด้านวิสัยทัศน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และทักษะด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายชื่ออื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.5 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนรายชื่ออื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

2.3 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นทักษะการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบว่าแตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

2.3.1 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ พบว่า ประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี สูงกว่า ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ส่วนรายคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ แพรดาว สนองพันธ์ (2557) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2558) ทำการศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษา นครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และตรงกับ ไกรสร เจริญทอง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังตรงกับผลการวิจัยของ ดำเนิน เพียรคำ (2561)

เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวม พบว่า มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก และบุญส่ง กรุงเทพฯ (2561) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในโรงเรียน ให้ความเป็นกันเองและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความจริงใจ ในการให้คำปรึกษา รับฟังและพยายามช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน สามารถพูดจูงใจ หรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตามพบปะสังสรรค์กับบุคลากรและส่งเสริมให้บุคลากร มีปฏิสัมพันธ์กัน สามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ แพรดาว สนองพันธ์ (2557) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหาร ควรยึดหลักพรหมวิหาร 4 มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เข้ากับคนได้ง่าย และยังสอดคล้องกับ Binkley (2012) ศึกษาผลสำเร็จของการบริหาร โรงเรียนมัธยม พบว่า ผลสำเร็จของผู้บริหารขึ้นอยู่กับทักษะความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร ซึ่งถือว่ามี ความจำเป็นมาก ต่อผู้บริหาร โรงเรียนมัธยม และทักษะความสามารถที่มีความสำคัญต่องาน คือ ทักษะ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์

1.2 ทักษะด้านวิสัยทัศน์ พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ดำเนิน เพ็ชรคำ (2561) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสม กับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ และ เป้าหมายในการทำงาน พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เปิดกว้าง

ในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน บริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีผลสำเร็จของงานบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี กระจายหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรอย่างเหมาะสม สนับสนุนให้บุคลากรได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ และมีการจัดระบบและวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนกร ต่อซอน (2560) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล มีองค์ประกอบย่อยคือ มีความพร้อมในการแข่งขันในทุกระดับ ผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก มีบุคลิกภาพที่ดี สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล และประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กร สามารถมองเห็นภาพรวมในเชิงบริหารทั้งระบบ นอกจากนี้ งานวิจัยของคำเนิน เพ็ชรคำ (2561) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาทักษะวิสัยทัศน์ สถานศึกษาพัฒนาระบบการวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อบรมพัฒนาทักษะการบริหาร ศึกษาดูงาน โรงเรียนใกล้เคียงที่ประสบความสำเร็จ นำไปใช้พัฒนาโดยการจับคู่โรงเรียนคู่ขนานร่วมพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน และสอดคล้องกับ วัตสัน (Watson S.H., 2000) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้นำในภาคเอกชนประเทศแคนาดา พบว่าการมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถที่สำคัญของผู้นำ

1.3 ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์นโยบายจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายงานและระบบงานภายในสถานศึกษา ตลอดจนการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ ในยุคปัจจุบัน มีความสามารถคิดสร้างสรรค์โดยไม่ยึดติดกับหลักการ หรือข้อจำกัดเดิม และ

ประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม และแก้ไขปัญหาอย่างได้ผล ก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา และไปสอดคล้องกับ ไกรสร เกียมทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ คำเนิน เพียรคำ (2561) ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง อยู่ในระดับมาก แนวทางในการพัฒนาทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง กำหนดเป้าหมายซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานให้สถานศึกษาถือปฏิบัติร่วมกัน สร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้บริหารที่มีผลงานเชิงประจักษ์ คัดเลือกสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติดีเด่น (Best Practice) เพื่อเป็นต้นแบบการดำเนินงาน มีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

1.4 ทักษะการสื่อสาร พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้วารณญาณไตร่ตรองถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ให้ข่าวสาร ที่ถูกต้อง มีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ ในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์เพื่อการทำงานร่วมกันเป็นทีม สามารถ นำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร อาทิ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Watson (2000) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตาม การรับรู้ของผู้นำในภาคเอกชนประเทศแคนาดา พบว่าเป็นความสามารถ ที่สำคัญของผู้นำ คือ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะการสอน การเจรจาต่อรอง ทักษะระหว่างบุคคล จริยธรรม ทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ การแก้ปัญหา ความคิดริเริ่ม ความ อดทน การใช้เทคโนโลยีและการตื่นตัวกับกระแสโลกาภิวัตน์ และสอดคล้องกับ Binkley (2012) ศึกษาผลสำเร็จของการบริหาร โรงเรียนมัธยม พบว่า ผลสำเร็จของผู้บริหารขึ้นอยู่กับทักษะความรู้ และประสบการณ์ในการบริหาร ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นมากต่อผู้บริหาร โรงเรียนมัธยม และทักษะ ความสามารถที่มีความสำคัญต่องาน คือ ทักษะด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การจัดการเรื่อง

ความขัดแย้ง การมีมนุษยสัมพันธ์ ภาวะผู้นำการติดต่อสื่อสาร การพูดในที่สาธารณะ ความสามารถในการจัดการองค์กร โดยเน้นที่การจัดการและการนิเทศเป็นสำคัญ

1.5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำมาปรับใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารมีความสามารถในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาไประบบออนไลน์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการส่งสารที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยี มีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสามารถจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สนองพันธ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารจะต้องเปิดใจกว้าง ก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีและไปสอดคล้องกับ ไกรสร เจียมทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 32 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 32 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.6 ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมา ปฏิบัติตนตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้อื่น นำหลักการบริหาร หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้ความเคารพศรัทธาในเกียรติของตนและผู้อื่น มีความเป็นผู้นำกล้าหาญในเชิงคุณธรรม จริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง มีสัมมาคารวะรู้จักบุคคลในชุมชน เปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนกร ต่อซอน (2560) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรมนำสังคม มีองค์ประกอบย่อย คือ มีคุณธรรม จริยธรรมตามระบบธรรมาภิบาล มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทอย่างจริงจัง เพื่อให้งาน

บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีความสามารถวิเคราะห์ ภาวอนาคต โดยอาศัยข้อมูลทางการบริหารได้ เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณของตนเอง มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบจากการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า

2.1 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ที่เป็นเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน ซึ่งพิจารณาได้จากค่าเฉลี่ย ทักษะการบริหารในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ที่เพศชายสูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย ซึ่งไปสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษา เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความพร้อมที่แตกต่างกัน มีศักยภาพต่างกัน ผู้บริหารใน สถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีข้อจำกัดทางการบริหาร เช่น ทรัพยากรบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ประกอบกับมีการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา เพื่อกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา จากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน โดยมุ่งหวังให้ การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการ จัดการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ มีกระจายอำนาจการบริหาร และการจัด การศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยัง คณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

ทำให้ขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาเปลี่ยนไป จึงอาจทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต่าง ๆ มีทักษะและใช้ทักษะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ส่วนทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณไม่แตกต่างกันนั้น เนื่องจาก ผู้บริหารไม่ว่าจะปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ต่างก็มีความประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับ บุญส่ง กรุงเทพฯ (2561) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้าน การแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ ศศิตา เพลินจิต (2558) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน และผลการศึกษาของ ไกรสร เจริญทอง (2561) ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นทักษะการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้บริหารมีเทคนิคในการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีเทคนิคในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ จะต้องมีเทคนิคการสั่งการ การมอบหมายงาน การประเมิน การสอนงาน รวมทั้งเทคนิควิธีการในการปฏิบัติการจัดกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ เทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว และมีเทคนิคในการระดมความคิดการทำงานแบบร่วมมือ และการที่ครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มองว่าทักษะการสื่อสารของผู้บริหารน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี อาจเป็นเพราะครู

ยังได้รับการสื่อสารและประสานงานกับผู้บริหารโดยตรงน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี จึงมองว่าทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วไม่มากเท่ากับผู้มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2558) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในโรงเรียน โดยควรจัดให้มีการพบปะสังสรรค์กับบุคลากรและส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมโดยรอบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและเป็นการสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร
2. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรใช้หลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ และเป้าหมายในการทำงาน พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

3. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเอง ด้านการวิเคราะห์นโยบายจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายงานและระบบงานภายในสถานศึกษา ตลอดจน การนำไปสู่การปฏิบัติอยู่เสมอ โดยควรจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

4. ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารควรพัฒนาความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารให้อยู่ในระดับดี รวมถึงพัฒนาความสามารถในการนำการประชุม นำเสนอ ในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้บุคลากรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงาน สถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล พบว่า มี ผู้บริหารพัฒนาทักษะการเลือกใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เกิดความชำนาญ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

6. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ พบว่า ผู้บริหารควรประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น โดยปฏิบัติตนตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม นำหลักการบริหาร หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่นำมาใช้ ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษามีการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณแก่ครู บุคลากร และนักเรียนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียน เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา กระบวนการการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

2. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผล ต่อการส่งเสริม พัฒนาวิชาชีพ และการสร้างมาตรฐานทางด้านวิชาการ

บรรณานุกรม

- ไกรยุทธ อุ่นแก้ว. (2562). *สภาพและปัญหาการใช้ทักษะการบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21* ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ไกรสร เข้มทอง. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารจัดการ การศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คณิงนิตย์ กิจวิธิ. (2560). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา ท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21. รายงานการประชุมวิชาการ ระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.*
- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการ บริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จังหวัดบุรีรัมย์ และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะ ครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- ดำเนิน เพียรคำ. (2561). *แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. รายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศช.) รุ่นที่ 8, สถาบัน พัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- บุญส่ง กรุงชาติ. (2561). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21* ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประมะ สติเวทิน. (2533). *หลักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- พรพิมล แก้วอุทัย (2563). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของครู*.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- แพรวดาว สอนองผัน. 2557. *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- การดี อนันต์นาวิ. (2547). *การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของนิสิตระดับปริญญาโท*. ชลบุรี:
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- การดี อนันต์นาวิ. (2555). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5)*.
ชลบุรี: มนตรี
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วัฒน์กร ต่อซอน. (2560). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการบริหารจัดการการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตนะ (2556). *กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่สนใจต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*.
กรุงเทพฯ: ทัพยาวิสุทธิ.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*.
การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- สมหมาย อ่าดอนกลอย. (2556). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. วารสาร
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน, 1-7.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. (2564). *แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีงบประมาณ 2564*. สระแก้ว : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาสระแก้ว.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (2563). *สถิติข้อมูลทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563* :

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ปราชินบุรี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 7

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา*.

เข้าถึงได้จาก <https://www.obec.go.th/>

สุวิมล ตีรกันันท์, (2549). *การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อดุลย์ วังศรีคุณ. (2557). *การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 : ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา*. วารสาร

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Alfonso R. J. (1981). *Gerald R. Firth., and Richard F. Neville Instructional Supervision*.
2nd.ed. Boston: Allyn and Bocon Inc., 1981.

Best, J. W. (1981). *Research in education (4th ed.)*. New Jersey: Prentice Hall

Binkley, M. (2012). *Defining Twenty-First Century Skills*. Netherlands: Springer.

Bruce, W. M., & Blackburn, J. W. (1992). *Balancing Job Satisfaction & Performance: A Guide*

for Human Recourse Professionals. Westport: Quorums Books.

Churches, A. (2008). *21st century pedagogy*. Retrieved from

<http://edorigami.edublogs.org>

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York :
Harper Collins Publishers.

Drake, T. L; & Roe, William, H. (1986). *The Principalsip*. New York: Macmillan.

Katz, R.L. (1995). *Skill of effective administrator*. Harvard Business Review.

Keith, D. (1967). *Human Relation at work*. New York: McGraw –
Hill Book Company.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurment.

Likert. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. New York: Wiley
& Son.

Maxwell, J. C. (2009). leadership in Talent-Leader. Retrieved from
<http://leadership.exteen.com/2009/1125/entry>.

Watson S.H. (2000). *Leadership Requirements in the 21 st Century: The perceptions of Canadian Private Sector Leaders*. n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1600

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลพท.บางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

11 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการนิพนธ์ (ฉบับย่อ)

2. เครื่องมือวิจัย

ด้วยนางสาวนิภาพร รอดไพบุลย์ รหัสประจำตัวนิสิต 63920282 หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการนิพนธ์เรื่อง
“ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระแก้ว” โดยมี ดร.ภักดิ์ภูษิต จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม เป็นประธานกรรมการ
ควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 0 3810 2700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1932

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

1 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

3. รายละเอียดจำนวนครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด สพม. สระแก้ว

ด้วยนางสาวนิภาพร รอดไพบุลย์ รหัสประจำตัวนิสิต 63920282 หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง
“ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระแก้ว” โดยมี ดร.ภคณัฐ จันทนวรรณที่ สมพงษ์ธรรม เป็นประธานกรรมการ
ควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระแก้ว จำนวน 263 คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม – 5
พฤศจิกายน 2564 ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลข 096-6324454 หรือที่ E-
mail: 63920282@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 0 3810 2700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1933

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลพท.บางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

1 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. รายละเอียดจำนวนครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด สพม. สระแก้ว

ด้วยนางสาวนิภาพร รอดไพบุลย์ รหัสประจำตัวนิสิต 63920282 หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง
“ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว” โดยมี ดร.ภคณัฐ จันทวรรณที่ สมพงษ์ธรรม เป็นประธานกรรมการ
ควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย นั้น
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว
จำนวน 263 คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม – 5 พฤศจิกายน 2564
ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลข 096-6324454 หรือที่ E-mail:

63920282@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 0 3810 2700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ประกอบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 - 1) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว
 - 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา
 2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว
 3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำนวน 46 ข้อ
 ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจากท่านซึ่งเป็นครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างสูง ดังนั้น ขอความอนุเคราะห์ท่านในการให้คำตอบ ตามความเป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับ โดยผู้วิจัยจะประมวลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อโรงเรียนและตัวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ และท่านมีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานที่ท่านพึงได้รับต่อไป
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นิภาพร รอดไพบูลย์
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
เลือกตอบได้เพียงข้อละ 1 คำตอบ

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์ทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

5 - 10 ปี

มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ขนาดสถานศึกษา

ขนาดเล็ก (มีผู้เรียน 1 -359 คน)

ขนาดกลาง (มีผู้เรียน 360-1,079 คน)

ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,080 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ตามทัศนะของคุณ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงโดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว	ระดับทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ทักษะการสื่อสาร						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วิจารณญาณ ไตร่ตรอง ถึงความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และให้ข่าวสารที่ถูกต้อง					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในด้านการเจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะ ได้อย่างมืออาชีพ					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่องและโดยวิธีการที่หลากหลาย					
6	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร เช่น Website, Line, Facebook เป็นต้น					
ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล						
7	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บรักษาข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษา ในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการใช้เทคโนโลยีในการสั่งการที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใน สถานศึกษา					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อ ประชาสัมพันธ์สถานศึกษา					

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว	ระดับทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์						
13	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในโรงเรียน และให้ความเป็นกันเองกับบุคลากรทุกระดับ					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความจริงใจในการให้คำปรึกษา รับฟัง และพยายามช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถพูดจูงใจ หรือ โน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตาม					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ เพื่อให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร					
ทักษะด้านวิสัยทัศน์						
19	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถบริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการกระจายหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรอย่างเหมาะสม					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้บุคลากรได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ และมีการจัดระบบ และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานที่ดี					

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว	ระดับทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ						
25	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรง และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชา และผู้อื่น					
26	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม					
27	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเป็นผู้นำ กล้าหาญในเชิงคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง					
28	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน และเปิด โอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา					
29	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความเคารพ ศรัทธาในเกียรติของคนและผู้อื่น มีสัมมาคารวะ รู้จักบุคคลในชุมชน					
ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์						
31	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และระบบงานภายในสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติ					
32	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
33	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถคิดที่สร้างสรรค์ โดยไม่ยึดติดกับหลักการ หรือข้อจำกัดเดิม					
34	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดที่สร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์					
35	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา					
36	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านความสามารถนำความคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ภาคผนวก ค

แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 25 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารใน
ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สระแก้ว ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
	ทักษะการสื่อสาร						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้วารณญาณ โทรตรงถึงความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และให้ข่าวสารที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็น อย่างดี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการเจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถนำการประชุม นำเสนอ ในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอก ได้ทันเวลา ต่อเนื่องและโดยวิธีการที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการสื่อสาร เช่น Website, Line, Facebook เป็นต้น ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านใช้เทคโนโลยีได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการใช้เทคโนโลยีในการสั่งการ ที่ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์							
13	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับบุคลากรภายใน โรงเรียน และให้ความเป็นกันเอง กับบุคลากรทุกระดับ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความจริงใจในการให้คำปรึกษา รับ ฟัง และพยายามช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถพูดจูงใจ หรือ โน้มน้าว ผู้อื่นเห็นคล้อยตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม พบปะสังสรรค์เพื่อให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถสร้างความร่วมมือ กับสังคมโดยรอบ และสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร ทักษะด้านวิสัยทัศน์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ใน การพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ให้เหมาะสม กับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้ หลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม ตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจาก ทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถบริหารงานให้บรรลุ ตามวิสัยทัศน์ มีการกระจายหน้าที่ ความรับผิดชอบ และ การตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา เป็นที่ประจักษ์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้บุคลากร ได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ และมีการจัดระบบ และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานที่ดี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อ	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล

ที่	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
	ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ						
25	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรง และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชา และผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเป็นผู้นำ กล่าวหาญในเชิงคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน และเปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความเคารพ ศรัทธาในเกียรติของตน และผู้อื่น มีสัมมาคารวะ รู้จักบุคคลในชุมชน ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และระบบงานภายในสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถคิดที่สร้างสรรค์ โดยไม่ยึดติดกับหลักการ หรือข้อจำกัดเดิม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดที่สร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ ไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านความสามารถนำความคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม

ตารางที่ 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกร	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกร
ทักษะการสื่อสาร		ทักษะด้านวิสัยทัศน์	
1.	.79	19.	.82
2.	.81	20.	.78
3.	.57	21.	.80
4.	.86	22.	.81
5.	.74	23.	.78
6.	.80	24.	.80
ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล		ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ	
7.	.70	25.	.67
8.	.86	26.	.78
9.	.82	27.	.81
10.	.74	28.	.77
11.	.78	29.	.78
12.	.67	30.	.70
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์		ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	
13.	.86	31.	.73
14.	.82	32.	.79
15.	.75	33.	.86
16.	.69	34.	.75
17.	.69	35.	.78
18.	.74	36.	.83

หมายเหตุ ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .57-.86

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวนิภาพร รอดไพมูลย์
วัน เดือน ปี เกิด	16 เมษายน 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดปราจีนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	40/2 ถ.สุวรรณศร ต.สระแก้ว อ.เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว 27000
ตำแหน่งและประวัติการ ทำงาน	ครูชำนาญการ โรงเรียนสระแก้ว
ประวัติการศึกษา	2549 บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ ม.สยาม
	2551 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ม.ราชภัฏราชนครินทร์
	2557 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารทั่วไป ม.บูรพา
	2561 ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ม.บูรพา
	2564 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ม.บูรพา